Врз основа на член 75 ставови 1 и 2 од Уставот на Република Македонија, претседателот на Република Македонија и претседателот на Собранието на Република Македонија издаваат

У К А З
ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ
ЗА НОТАРИЈАТОТ

Се прогласува Законот за нотаријатот,
што Собранието на Република Македонија го донесе на седницата одржана на 20 април 2007 година.

Бр. 07-1758/1
20 април 2007 година
Скопје

Претседател
на Република Македонија,
Бранко Црвенковски, с.р.

Претседател
на Собранието на Република
Македонија,
Љубиша Георгиевски, с.р.

ЗАКОН ЗА НОТАРИЈАТОТ

I. ОСНОВНИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат постапката за именување и разрешување на нотарите, нивниот делокруг на работа и овластувања, составување на нотарски исправи и постапувањето со нив по упразнување на нотарското место, организацијата на нотаријатот и неговите органи, нотарите како повереници на судовите и другите органи, надзорот врз работењето на нотарите и дисциплинската одговорност.

Член 2

(1) Нотаријатот е самостојна, независна јавна служба во која се вршат работи од видот на јавни овластувања врз основа на закон по барање на граѓаните, државните органи, правните лица и други заинтересирани институции.

(2) Нотарот ја врши својата служба како основно занимање за времето за кое е именуван.

Член 3

Нотарот нотарските работи ги врши слободно, независно, самостојно, стручно и непристрасно врз основа на Уставот, закон, ратификувани меѓународни договори и други прописи и општи акти засновани врз закон.

Член 4

(1) Нотарски исправи се: исправи за правни работи и изјави што ги составува нотарот во форма на нотарски акт; записници за правни работи што ги составил нотарот или биле составени во негово присуство, како и потврди за факти кои нотарот ги утврдил со непосредно забележување или со помош на исправи.

(2) Нотарските исправи, нивните преписи и изводи, издадени согласно со овој закон, се јавни исправи ако при нивното составување и издавање се исполнети потребните услови предвидени со овој закон.

(3) Нотарската исправа, во случаите утврдени со закон е извршна исправа.

Член 5

Нотарските работи се вршат со примена на начелата за гарантирање на законито вршење на работите, одговорност за причинетата штета во вршењето на нотарските работи, диспозиција и неспорност на правниот однос, надзор над законитоста во вршењето на нотарските работи и надоместок за извршената работа.

Член 6

(1) Нотарот има свое службено седиште и подрачје на кое ја врши својата служба.

(2) Нотарот има свој службен печат, штембили, сув и воден жиг со кои ја заверува секоја исправа која ја составил или ја прегледал во врска со дејствијата што ги презел во вршењето на службата.

Член 7

Нотарските исправи издадени во странство, имаат иста правна важност како да се издадени, согласно со овој закон, под услов на реципроцитет.

Член 8

(1) Нотаријатот се организира врз територијален принцип, според подрачјата на основните судови.

(2) Службеното седиште и подрачјето за кое е именуван нотарот го определува министерот за правда (во натамошниот текст: министерот).

(3) Бројот на нотарите на подрачјето на основните судови се определува, зголемува или намалува, со оглед на потребата за брзо и ефикасно вршење на нотарските работи.

(4) Нотарските седишта во Република Македонија ги определува министерот, водејќи притоа сметка на подрачјето на секој основен суд да има најмалку еден нотар.

(5) Ако на подрачјето на основниот суд има до 20.000 жители, според последниот службен попис, по правило, треба да има најмалку по еден нотар на секои 20.000 жители.

(6) При определувањето на бројот и седиштата на нотарите, министерот ќе ги земе предвид развиеноста на правниот живот на подрачјето, обемот и видот на предметите во судот и во другите органи и институции од влијание за обемот на нотарските работи.

(7) Нотарот мора во местото кое му е определено како службено седиште да има канцеларија и живеалиште или престојувалиште.

(8) Наградата на нотарите е иста на целата територија на Република Македонија, согласно со утврдена тарифа. Нотарот до Нотарската комора, секоја година доставува писмен извештај за неговото работење во претходната година, најдоцна до 1 март во тековната година, во кој го наведува вкупниот број на уписи, висината на наградата остварена во текот на работењето во таа година, висината на наплатената такса и износот на трошоците на работењето и остварената добивка. Претседателот на Комората во наредните 15 дена доставува извештај за добиените податоци до министерот.

II. ИМЕНУВАЊЕ И РАЗРЕШУВАЊЕ НА НОТАРИТЕ

Услови за именување

Член 9

(1) За нотар може да биде именувано лице кое:

а) е државјанин на Република Македонија;

б) има деловна способност и ги исполнува општите услови определени со закон за засновање на работен однос во државен орган;

в) е дипломиран правник;

г) положило нотарски испит;

д) има работно искуство на правни работи најмалку пет години;

ѓ) ужива углед за вршење на нотарските работи и

е) ќе изјави дека ќе обезбеди опрема и простории за нотарска канцеларија сместена во градежен објект со посебен влез и да не биде помала од 30 м2.

(2) Министерот со Правилник попрецизно ги утврдува опремата и просториите за вршење на нотарската служба.

(3) Ќе се смета дека не ги исполнува условите од ставот (1) точка ѓ) на овој член лицето кое е презадолжено.

Постапка за именување

Член 10

(1) Нотарот се именува со решение на министерот врз основа на конкурс.

(2) Конкурсот за именување на нотари го распишува министерот, а го спроведува Комората која за таа цел формира комисија составена од седум члена.

(3) Во конкурсот мора да биде определено подрачјето за кое треба да се именува нотар. Ако истовремено се распишува конкурс за повеќе нотарски места, во конкурсот се соопштува дека кандидатите можат да се пријават за сите нотарски места. Кандидатите можат да го определат приоритетот на местата на кои сакаат да бидат именувани.

(4) Конкурсот за именување на нотари се објавува во дневниот печат и во “Службен весник на Република Македонија”.

(5) Рокот за пријавување на заинтересираните кандидати не смее да биде пократок од 15 дена од денот на објавувањето на конкурсот во “Службен весник на Република Македонија”.

(6) Пријавите со прилозите со кои се докажува дека се исполнети условите за именување на нотар согласно со членот 9 на овој закон, се поднесуваат писмено до Комората.

(7) По истекот на рокот од ставот (5) на овој член, Комората е должна да ги достави до министерот примените пријави со свое мислење, најдоцна во рок од 15 дена од денот на завршување на конкурсот.

Нотарска свечена изјава и повелба за поставување

Член 11

(1) По именувањето нотарот е должен да даде свечена изјава пред министерот, претседателот на Врховниот суд на Република Македонија и претседателот на Комората.

(2) Нотарската свечена изјава гласи:

"Изјавувам дека нотарската служба ќе ја вршам совесно, чесно и непристрасно, во согласност со Уставот и законите на Република Македонија, ратификуваните меѓународни договори и дека ќе ги заштитувам интересите на странките."

(3) По давањето на свечената изјава министерот, или од него овластеното лице, му предава на нотарот повелба за поставување, а копија од повелбата се доставува до Комората.

(4) Откако ќе биде доставена копијата од повелбата за поставување, Комората е должна да го определи датумот кога нотарот ќе започне со работа и да го објави во "Службен весник на Република Македонија".

(5) Ако нотарот не започне со работа во рок од три месеца од објавениот датум за почетокот со работа во "Службен весник на Република Македонија" ќе се смета дека воопшто не започнал со работа.

(6) Нотарот може пред истекот на рокот предвиден во ставот (5) на овој член, да побара од министерот продолжување на рокот за уште три месеца, поради оправдани причини.

(7) Поставените нотари се запишуваат во Именикот на нотарите што го води Комората.

Осигурување од одговорност за штета

Член 12

(1) Нотарот е должен пред започнувањето со работа да се осигура од одговорност за штета која би можела да им ја причини на трети лица при вршењето на нотарската служба. Во условите за осигурување може да се предвиди штетата до определен износ нотарот непосредно да ја надомести.

(2) Најнискиот износ на осигурување изнесува 50.000 евра во денарска противвредност.

(3) Нотарот кој според извештајот од членот 8 став (8) на овој закон, за остварената награда во претходната година, остварил награда поголема од осигурената сума од ставот (2) на овој член, плаќа осигурување до висина на остварената награда.

(4) При измена на условите за осигурување и висината на износот за осигурување нотарот е должен, во рок од 30 дена, да го усогласи своето осигурување со изменетите услови и износот и за тоа да ја извести Комората.

(5) Нотарот е должен уредно да го продолжува осигурувањето од одговорност за штета.

(6) Комората може да го преземе осигурувањето од одговорност за штета на сите нотари во Република Македонија. Во тој случај, нотарите се должни на Комората да и плаќаат надоместок за осигурување од одговорност за штета.

Печат, штембил, сув и воден жиг и потпис

Член 13

(1) По давањето на свечената изјава нотарот е должен без одлагање да побара од Комората да му биде изготвен печат, штембили, сув и воден жиг.

(2) Отпечатоците од печатот, штембилите, сувиот и водениот жиг, како и потписот на нотарот ги одобрува и заверува претседателот на основниот суд на чие подрачје нотарот има седиште. Заверените отпечатоци и потписи се депонираат во Комората и во судот.

(3) Нотарот може да има само еден службен печат.

(4) Нотарот е должен својот печат, штембил, сувиот и водениот жиг да ги чува со посебно внимание, а ако ги изгуби е должен веднаш да го извести судот на чие подрачје е неговото седиште и Комората и тоа со телеграма или по електронски пат, како и со непосредно предавање на поднесокот или со препорачано писмо.

(5) За изгубениот печат, штембил, сувиот и водениот жиг, судот од ставот (4) на овој член ќе објави оглас во "Службен весник на Република Македонија". Во случај печатот, штембилот, сувиот и водениот жиг подоцна да бидат најдени, тој ќе се поништи така што се сече на два дела.

(6) Одобрението и заверката на отпечатоците на новиот печат, штембил, сувиот и водениот жиг се врши според постапка предвидена во ставот (2) на овој член. Истата постапка се спроведува и за измена на печатот , штембилот, сувиот и водениот жиг.

Причини за престанување на службата на нотарот

Член 14

(1) Службата на нотарот престанува:

а) со смрт;

б) со исполнување на условите за старосна пензија, согласно со закон;

в) по негово барање;

г) ако е осуден со правосилна судска одлука за кривично дело од користољубие, за кое се гони по службена должност, или ако е осуден на безусловна казна затвор над шест месеца, или ако му е изречена забрана за вршење на службата;

д) ако без оправдани причини не започне со работа во рок од три месеца од денот на објавувањето на неговото именување во "Службен весник на Република Македонија" и

ѓ) со разрешување.

(2) Во случаите од ставот (1) на овој член престанокот на службата го утврдува министерот со решение.

Барање за престанок на вршење на службата

Член 15

(1) Нотарот може во секое време да побара да му престане службата. Барањето се поднесува писмено до министерот. Рокот за престанок изнесува три месеца од денот на поднесувањето на барањето.

(2) Со истекот на рокот од ставот (1) на овој член престанува службата на нотарот, освен ако заради обезбедување на уредно вршење на службата, министерот не определи друг рок. Својата одлука министерот треба да ја донесе пред истекот на рокот од ставот (1) на овој член.

Разрешување

Член 16

(1) Нотарот ќе биде разрешен, ако:

а) престанат да постојат условите за именување од членот 9 на овој закон;

б) не даде свечена изјава;

в) се вработи;

г) со правосилна судска одлука му биде одземена или ограничена деловната способност;

д) трајно ја загуби способноста за вршење на службата и

ѓ) не го продолжува уредно своето осигурување од одговорност за штета или не плаќа надоместок за осигурување на Комората.

(2) Решение за разрешување на нотарот го носи министерот по претходно прибавено мислење од Комората и тоа е конечно.

(3) Пред донесување на решението од ставот (2) на овој член, на нотарот мора да му биде овозможено да се изјасни за причините за разрешување.

(4) Против решението на министерот нотарот може да поведе управен спор.

Известување за престанокот на вршењето на службата

Член 17

(1) Решенијата за престанување на вршење на службата и за разрешување, министерот ги доставува до Комората и судот на чие подрачје нотарот има седиште.

(2) Врз основа на решенијата од ставот (1) на овој член, Комората ќе го избрише нотарот од Именикот на нотарите, а решението ќе го објави во “Службен весник на Република Македонија”.

(3) Судот од ставот (1) на овој член ќе ги поништи печатите и штембилите на нотарот на начин утврден во членот 13 став (5) на овој закон.

Чување на списите

Член 18

(1) Ако на нотарот му престане службата или ако го премести своето седиште на подрачјето на друг надлежен суд, неговите списи и книги, како и документите кои службено му се предадени и печатите и штембилите што се прогласени за неважечки, ќе ги преземе на чување надлежниот суд.

(2) Во случајот од ставот (1) на овој член преписите и изводите од списите на нотарот ќе ги издава надлежниот суд или нотар како доверена работа од страна на судот.

(3) Министерот чувањето на списите, книгите и документите и издавањето на преписите и изводите од списите во случаите од ставовите (1) и (2) на овој член може да го довери и на нотар, со негова согласност .

(4) Пред преземањето на списите, книгите и документите од ставот (1) на овој член ќе се изврши нивна селекција од страна на Комисија, која ја формира министерот за правда. Комисијата ќе биде составена од претставник на Министерството за правда, Нотарската комора, надлежниот суд и Државниот архив на Република Македонија.

(5) Ако по престанокот на нотарската служба или преместувањето на неговото седиште, нотарот повторно биде поставен за нотар на подрачјето на кое порано имал свое седиште, списите, книгите, печатите и штембилите кои биле преземени на чување, ќе му бидат вратени. За враќањето одлучува министерот со решение.

(6) Во однос на предавањето и чувањето на нотарските списи и книги на архивот, на соодветен начин се применуваат прописите за архивска граѓа и архивско работење.

Привремено оддалечување од вршење на службата

Член 19

(1) Нотарот може да биде привремено оддалечен од вршењето на службата, ако:

а) против него е поведена постапка за лишување од деловна способност;

б) се исполнети условите за разрешување на нотар од членот 16 на овој закон;

в) без одобрение од надлежниот орган е отсутен од своето седиште подолго од 30 дена;

г) е поведена истрага за кривични дела сторени во врска со вршење на службените дејствија, се додека трае истрагата и

д) е поведена истрага и определена мерка притвор за кривични дела сторени во врска со вршење на службените дејствија, се додека трае притворот.

(2) Привременото оддалечување на нотарот од вршење на нотарската служба под условите предвидени во ставот (1) на овој член е независно од привременото оддалечување на нотарот по повод поведување на дисциплинска постапка.

(3) Решението за привремено оддалечување на нотарот од вршење на функцијата од ставот (1) на овој член го носи судот пред кој се води постапката во случајот под точка а), министерот во случајот под точките б) и в), а во точките г) и д) решението го носи истражниот судија.

Член 20

(1) Во случај на привремено оддалечување од вршењето на службата, нотарот не смее да презема никакви службени дејствија. Сите дејствија преземени од нотарот кој е привремено оддалечен од вршењето на службата се ништовни.

(2) Во случај на привремено оддалечување од вршењето на службата претседателот на Комората определува нотар кој привремено ќе ја врши службата наместо оддалечениот нотар, согласно со членот 99 од овој закон.

III. ОПШТИ ОДРЕДБИ ЗА РАБОТЕЊЕТО НА НОТАРОТ

Службено седиште

Член 21

(1) Службеното седиште на подрачјето на кое се именува нотарот го определува министерот.

(2) Нотарот не смее да има повеќе писарници ниту канцелариските денови да ги оддржува надвор од своето седиште.

Службено подрачје

Член 22

(1) Службеното подрачје на нотарот е подрачјето на основниот суд за кое тој е именуван.

(2) Службеното подрачје на нотарите во градот Скопје е подрачјето на основните судови на градот Скопје.

(3) Составувањето и заверката на исправите и другите активности нотарот може да ги врши само на своето службено подрачје.

(4) Исправите кои нотарот ги составил надвор од своето подрачје не предизвикуваат правни дејствија.

(5) Исправите за правните работи врз основа на кои се врши пренос на право на сопственост, размена или физичка делба на недвижности и засновање и реализација на заложно право ги составува и потврдува, односно ги заверува нотарот на чие подрачје се наоѓаат недвижностите, односно стварите.

Член 23

(1) Нотарот не може да биде преместен во друго место без негова согласност.

(2) Ако со закон се укине судот на чие подрачје нотарот имал свое седиште, за подрачјето на нотарот ќе се определи подрачјето на судот на кое преминала надлежноста на судот кој бил укинат.

Работно време

Член 24

Работното време на нотарските канцеларии го пропишува министерот со правилник.

Отсуство на нотарот

Член 25

(1) Нотарот кој има потреба, поради службена или друга работа, да биде отсутен од местото на своето седиште каде што ја врши работата за време не подолго од десет дена е должен да ја извести Комората, а ако отсуството трае подолго, но не повеќе од два месеца во текот на календарската година, за тоа треба да добие одобрение од Комората. Ако отсуството трае подолго од два месеца одобрение дава министерот.

(2) Ако на службеното подрачје на нотарот нема друг нотар, нотарот е должен да го извести претседателот на Комората за секое отсуство подолго од три дена.

Службена должност на нотарот

Член 26

(1) Нотарот е должен нотарските службени дејствија да ги врши совесно, чесно и непристрасно, во согласност со Уставот и законите на Република Македонија, ратификуваните меѓународни договори и да ги заштитува интересите на странките.

(2) Нотарот е должен да одбие службено дејствие кое е спротивно на Уставот и законот, ратификуваните меѓународни договори, јавниот ред и мир и кодексот на професионалната етика и морал.

(3) Нотарот не смее да посредува при склучување на правни работи или во врска со нив да даде гаранција или да даде друго обезбедување на странката. Одредбата од овој став се однесува и на лицата кои се вработени кај него и тој е должен да се грижи тие да не вршат такви работи.

Задолжително пријавување на корупција

Член 27

Нотарот кој при вршење на нотарската служба дојде до сознание за корупција е должен да го одбие преземањето на службеното дејствије, а случајот да го пријави на надлежните органи.

Непреземање службени дејствија

Член 28

(1) Нотарот не смее без оправдани причини да одбие преземање на службени дејствија.

(2) Нотарот не смее да презема никакви службени дејствија со лице за кое знае или мора да знае дека постои законска причина поради која лицето е неспособно да презема или да склучи определена правна работа.

(3) Нотарот ќе одбие преземање на службено дејствије, доколку странките немаат уредно овластување во согласност со прописите со кои е уредено преземањето на таквото дејствие.

Изземање на нотар

Член 29

(1) Нотарот ќе се изземе по сопствено барање или по барање на странките, доколку при изготвување на нотарски акт или солеминизација на приватна исправа, тој самиот е странка, неговиот брачен другар , неговите родители или деца.

(2) Во случај на сомневање на странката, дали постојат причини за изземање, нотарот е должен да го прекине вршењето на службеното дејствие.

(3) По барање за изземање од ставовите (1) и (2) на овој член одлучува Управниот одбор на Комората.

(4) За изземањето на помошник и заменик-нотар, на соодветен начин се применуваат правилата за изземање на нотарот.

(5) Во случај на изземање на нотарот на подрачје на судот на кое има само еден нотар, Управниот одбор на Комората определува нотар од соседното подрачје кој ќе го преземе дејствието што требал да го преземе нотарот кој е изземен.

Нотарска тајна и слободен пристап до информации од јавен карактер

Член 30

(1) Нотарот е должен да го чува како тајна се она што е од личен карактер што го сознал при вршењето на нотарските работи, освен ако од закон и од волјата на странката не произлегува нешто друго.

(2) Нотарската тајна се должни да ја чуваат и лицата вработени кај нотарот. Должноста за чување на тајната останува трајна.

(3) На нотарот му е строго забрането да дозволи увид, да издаде препис, извод или потврда што се однесува на тестамент, доколку барателот претходно не приложи уреден извод од матичната книга на умрените на име на оставителот и тоа само по отворањето на тестаментот, по барање на која било заинтересирана странка.

(4) Нотарот е должен да овозможи пристап до информации од јавен карактер, согласно со Законот за слободен пристап до информации од јавен карактер.

Соработка и здружување

Член 31

(1) Нотарот не смее професионално да се поврзува со друго физичко или правно лице заради заедничко вршење на службата ниту да користи иста работна просторија.

(2) Двајца или повеќе нотари на исто подрачје на судот, можат да се здружат заради заедничко остварување на приходи од извршената работа и заедничко плаќање на трошоците. Секој од нив ќе ги врши работите директно, лично и на своја одговорност, без едниот да одговара за постапките на другиот.

(3) Здружените нотари можат да користат иста канцеларија на која се истакнуваат поединечно фирмите на секој од здружените нотари.

Забрана за истовремено вршење друга дејност

Член 32

(1) Нотарот не смее истовремено да врши друга професионална дејност или јавна функција.

(2) Доколку нотарот биде избран или именуван на јавна функција која е неспоива со нотарската служба, службата за времетраење на функцијата му мирува.

(3) Нотарот не смее истовремено да работи и како адвокат.

(4) Забраната од ставовите (1) и (3) на овој член не се однесува за вршење научни и уметнички дејности или настава, судски преведувач, како и за вршење должности во Комората и во меѓународни нотарски здруженија.

Заштита на канцеларијата на нотарот

Член 33

(1) Канцеларијата на нотарот треба да има фирма истакната на видливо место на влезната врата која го содржи текстот од печатот на нотарот (стандардизирани димензии се 40 x 70 см).

(2) Канцеларијата на нотарот која се распознава преку фирмата, се почитува како место со карактер од јавен интерес и е заштитена од надлежните органи за одржување на јавниот ред и мир.

(3) Нотарот кој е спречен во вршењето на неговите должности може да побара заштита од органот надлежен за вршење на внатрешни работи. Органот надлежен за вршење на внатрешни работи е должен веднаш да постапи по барањето на нотарот.

(4) Во канцеларијата на нотарот не може да се врши претрес без одлука на судот кој ја води постапката. Претресот се врши во присуство на претседателот на Комората или нејзин овластен претставник.

(5) Нотарски акти, пари и предмети во нотарска канцеларија можат да бидат одземени само во случај кога тие се изрично наведени во решението за претрес донесено од надлежен судија во кривична постапка, при што се составува записник, чиј препис му се предава на нотарот. За времетраењето на постапката нотарот ги задржува преписите верни на оригиналот кои имаат важност на оригинални документи.

Ослободување од трошоците

Член 34

Кога некоја странка е сиромашна, нотарот е должен бесплатно да и ги даде неопходните услуги, врз основа на претходна писмена потврда од Комората која на нотарот ќе му ги надомести направените трошоци за услугата.

Материјална одговорност

Член 35

(1) Нотарот е одговорен за штета која во службата или во врска со службата, намерно или од крајна небрежност, ја предизвикал на странка или трето лице.

(2) Нотарот одговара за штета согласно со општите правила за надоместок на штета што ја предизвикале службени лица.

(3) Постапката за утврдување на материјална одговорност не може да се покрене, ако од денот кога е сторена материјалната штета поминале три години.

(4) Државата не одговара за штетата што ја предизвикал нотарот.

(5) Нотарот одговара и за штета предизвикана од неговиот помошник, заменик, стручни соработници или приправници, во однос на кои има право на регрес.

(6) Нотарот одговара солидарно со неговиот заменик, односно помошник ако го овластил самостојно да ги презема работите во вршење на служба.

(7) Задолжителното осигурување на нотарот од ризици во вршењето на неговата служба предвидена со овој закон не го ослободува нотарот од неговата директна одговорност кон оштетениот за износот на штетата исплатена од осигурувачот.

IV. ОПШТИ ОДРЕДБИ ЗА НОТАРСКИТЕ ИСПРАВИ

Начин на пишување на нотарските исправи

Член 36

(1) Нотарските исправи треба да бидат напишани на машина за пишување или со други средства за пишување, јасно и читливо, или рачно во исклучителни случаи и тоа со трајно мастило или друго трајно хемиско средство.

(2) Кратенките во исправите можат да се употребуваат само ако се вообичаени или општопознати. Празните места во текстот се пополнуваат со црти и без никакви измени и бришења, како и дополнувањата меѓу редовите.

(3) Кога е неопходно да се изврши некоја измена, дополнување или бришење, тоа се врши на крајот на исправата, и тоа на следниов начин:

а) се заокружува зборот што се брише или менува, така што зборот да остане читлив;

б) се наведува измената или дополнувањето на крајот на исправата и

в) се назначува бројот на избришаните или изменетите зборови, со назначување дека тоа е прочитано и констатирано.

(4) Доколку измените и дополнувањата се вршат откако исправата е потпишана, тогаш исправата повторно ја потпишуваат странките, сведоците и другите учесници во составувањето на исправата, но сега по извршените измени и дополнувања назначени на крајот на исправата.

(5) По потписот на нотарот не смеат да се допишуваат никакви измени или дополнувања. Во случај исправата да содржи грешки кои ја менуваат материјалната содржина на актот, тогаш со учество на странките кои ја потпишале исправата се прави анекс кон актот или друг акт кој ја заменува исправата што содржи грешки. За техничките и јазичките грешки, по писмено овластување на странките, нотарот може сам да направи исправка на актот.

(6) Поблиските правила за формата, начинот на пишување и обележувањето ги определува министерот со посебен правилник.

Потпишување на нотарските исправи

Член 37

(1) Нотарот е должен нотарската исправа своерачно да ја потпише на крајот на исправата. Покрај потписот тој ќе го стави и својот службен печат.

(2) На крајот од изворникот на нотарскиот акт, но над потписот на нотарот, се ставаат потписите на учесниците и сведоците ако учествувале при составувањето на нотарскиот акт. Доколку нотарскиот акт се состои од повеќе страници нотарот, учесниците и сведоците ја потпишуваат секоја страница од нотарскиот акт.

(3) При потврдување на приватна исправа, нотарот и учесниците ја потпишуваат секоја страница на приватната исправа. На крајот на исправата, но над потписот на нотарот, се ставаат потписите на учесниците и сведоците ако учествувале во составувањето на исправата.

(4) Ако учесникот не знае да пишува нотарот ќе го забележи тоа во исправата. Ако тој не може да пишува во исправата ќе се наведе и причината за тоа.

(5) Ако странката не знае или не може да пишува, при ставање на ракознак на исправите составени или потврдени од страна на нотар, освен ако со закон поинаку не е утврдено, ќе се повикаат по нејзино барање двајца сведоци кои ги исполнуваат законските услови да бидат сведоци и кои не смеат да имаат каква било корист од исправата што се составува или потврдува.

(6) Ако со закон поинаку не е определено, во согласност со странките и со одобрение на нотарот, можат да се исклучат сведоците, а нотарот тоа ќе го забележи во исправата.

Составување на исправи на странски јазик

Член 38

(1) Сите акти што нотарот ги изготвил треба да имаат наслов “Република Македонија”.

(2) Сите нотарски акти треба да бидат изготвени на македонски јазик и на неговото кирилско писмо.

(3) Кога една или повеќе странки не го познаваат македонскиот јазик и неговото кирилско писмо, во тој случај:

а) нотарот ако истовремено е и судски преведувач за некој странски јазик, треба во актот да го наведе неговото својство на судски преведувач за секој странски јазик, како и тоа дека тој самиот го направил преводот и

б) ако нотарот не го познава јазикот на кој зборува странката потребно е учество на преведувач избран од двете странки. Преведувачот треба да ги исполнува сите законски услови за да биде сведок. Тој не може да биде избран меѓу сведоците кои учествувале при составувањето на актот. Тој треба да даде изјава пред нотарот дека правилно го извршил преводот, а нотарот тоа ќе го забележи во актот.

(4) Неопходно е присуството на двајца сведоци од кои барем едниот мора да го познава странскиот јазик. Ако некоја од странките не може да се потпише, сите сведоци треба да го познаваат странскиот јазик.

(5) Ако актот се составува на различни јазици, секој од текстовите ќе биде напишан еден до друг (или еден под друг) и потпишан од сите учесници во неговото изготвување (странки, сведоци, преведувач, нотар).

(6) Припадник на заедниците, граѓанин на Република Македонија, кој како странка не го разбира или не го зборува македонскиот јазик или неговото кирилско писмо има право на преведувач.

Броеви во нотарската исправа

Член 39

(1) Броевите во нотарската исправа се забележуваат со букви.

(2) Одредбата од ставот (1) на овој член нема да се применува при составувањето попис и исправи за делба на наследство, исправи за процени и за јавни продажби.

(3) Во исправите за делба на наследство со букви ќе се испише конечниот износ, како и износите што странките ги побаруваат една од друга.

(4) Во исправите за процени со букви ќе се напишат резултатите од извршената процена, а во исправите составени за јавни продажби (лицитации) на недвижности и подвижни предмети последната понуда.

(5) Датумот на нотарската исправа ќе се испише и со букви.

(6) Броевите на катастарските влошки и парцели и површината на парцелите се пишуваат само со броеви.

(7) При повикување на која било друга исправа и на одредби од закон и друг пропис, датумот и броевите се пишуваат само со броеви.

Чување и издавање на исправи

Член 40

Ако со овој закон поинаку не е предвидено, нотарските исправи се чуваат кај нотарот кој ги составил, а на странките им се издаваат изводи. Изводот има иста важност како и изворникот и тој се издава на странките за што на крајот на оригиналот ќе забележи дека е издаден извод. Следните изводи ќе се издаваат по барање на странките, а нотарот и тоа ќе го забележи на крајот на изводот и ќе стави реден број.

Привремено одземање на исправи

Член 41

(1) На нотарот може привремено да му се одземе нотарска исправа, само врз основа на одлука на суд. Судот е должен на нотарот да му издаде писмена потврда за одземената исправа.

(2) Во случајот од ставот (1) на овој член нотарот на местото на издадената исправа ќе вметне заверен препис и врз преписот ќе го забележи денот кога актот му е испратен на судот и бројот на одлуката врз основа на која актот е испратен.

V. ПОСЕБНИ ОДРЕДБИ ЗА ОВЛАСТУВАЊАТА И РАБОТЕЊЕТО НА НОТАРИТЕ

1. Нотарски акти за правните работи

Правни работи за кои нотарскиот акт е задолжителен

Член 42

(1) Нотарски акт е задолжителен за:

а) договори за уредување на имотните односи меѓу брачните другари и меѓу лицата кои живеат во вонбрачна заедница;

б) договори за подарок без предавање на предметот во владеење на даропримачот;

в) секој акт за основање, организирање, престанок, статусни и промени на правни лица кои вршат стопанска дејност, институции, фондации и други органи, освен трговските друштва;

г) сите правни работи кои ги преземаат слепи или глуви лица кои не знаат да читаат или неми лица кои не знаат да пишуваат и

д) договори за располагање со имот на малолетни лица и лица на кои им е одземена или ограничена деловната способност.

(2) Со одредбите од ставот (1) на овој член не се задира во одредбите на овој или друг закон според кои за важноста на правната работа е потребно исправата за нив да ја состави суд или нотар.

Извршност на нотарскиот акт

Член 43

(1) Нотарскиот акт е извршна исправа ако во него е утврдена определена обврска за чинење за која странките можат да се договорат и ако содржи изјава на обврзникот за тоа дека врз основа на тој акт може заради остварување на чинењето по пристигнувањето на обврската непосредно да спроведе присилно извршување.

(2) Ако нотарскиот акт од овој член е составен врз основа на полномошно, тоа мора да биде заверено и приложено во оригинал или заверен препис направен од нотарот кој го изготвува актот.

(3) Врз основа на нотарскиот акт во кој е содржана обврска за засновање, пренос, ограничување или престанок на некое стварно право може да се изврши упис во јавна книга, ако должникот изрично се согласил за тоа во нотарскиот акт.

(4) Врз основа на нотарскиот акт врз основа на кој е запишан залог во јавна книга, може непосредно да се бара извршување врз таа недвижност заради наплата на обезбеденото побарување, по пристигнувањето на обврската ако должникот со тоа во актот изрично се согласил.

(5) Ако обврската зависи од услов или рок кој не е одреден календарски, за извршноста на нотарскиот акт, потребно е со исправа да се докаже дека настапил условот, односно настапил рокот, а ако тоа не е можно тогаш се утврдува со пресуда во парнична постапка.

(6) Исто правно дејство, како и исправата од ставот (1) на овој член, има приватната исправа со таква содржина што ја потврдил нотарот. Доколку приватната исправа не ја содржи изјавата на должникот за тоа дека врз основа на неа може да се спроведе присилно извршување, таквата изјава ја внесува нотарот во согласност со странките и условите утврдени во членот 45 на овој закон.

(7) Нотарот ќе стави потврда за извршност на исправата, по писмено барање на странката, кон која е приложена заверена изјава дека побарувањето или дел од него пристигнало.

(8) Судот ќе го одложи извршувањето во случаите кога ќе утврди дека при составувањето или издавањето на нотарскиот акт не се почитувани условите кои мораат да бидат исполнети за тој акт да добие сила на јавна исправа или за да стане извршен.

Постапка за составување на нотарскиот акт

Член 44

(1) При составувањето на нотарскиот акт, нотарот мора да испита дали странките се способни и овластени за преземање на работите, да им ја објасни целта и последиците и да се увери во нивната вистинска и сериозна волја.

(2) Нотарот изјавите на учесниците целосно, јасно и одредено ќе ги состави писмено и потоа сам ќе им ги прочита на странките и со непосредни прашања ќе се увери дали содржината на нотарскиот акт одговара на волјата на странките.

(3) Прилозите секогаш се читаат, освен ако странките не се одречат од тоа право и изјават дека се запознати со нивната содржина, а тоа мора да се утврди во нотарскиот акт.

(4) Нотарски акт се смета дека е составен откако ќе го потпишат сите учесници и нотарот.

Потврдување на приватни исправи (солемнизација)

Член 45

(1) Ако не е во прашање правна работа за која според овој или друг закон е задолжително постоење на нотарски акт, странките можат исправата за правната работа да ја потврдат кај нотарот.

(2) Нотарот ќе ја испита приватната исправа дали е во согласност со членовите 26, 27, 28 и 44 од овој закон и, ако за тоа не најде пречка, ќе ја потврди.

(3) Ако приватната исправа е во согласност со одредбите за содржината на нотарскиот акт од членот 55 на овој закон, нотарот таквата исправа ќе ја потврди без притоа посебно да состави нотарски акт на тој начин што потврдата ќе го содржи она што е утврдено во членот 55 став (1) точки б), в), г), е) и и) и став (2) на овој закон.

(4) Ако приватната исправа според формата и содржината не го содржи она што е предвидено во ставот (3) на овој член, потврдувањето ќе се изврши со составување посебен нотарски акт. Во тој случај приватната исправа ќе се пришие заедно со нотарскиот акт и ќе се смета за негов составен дел, односно дополнување. Приватната исправа се потпишува од нотарот и учесниците.

(5) Потврдената приватна исправа од страна на нотарот, кога тоа е во согласност со закон, има важност на јавна исправа.

Член 46

(1) Исправите за правните работи врз основа на кои се врши пренос на правото на сопственост, физичка делба на недвижност, односно размена на недвижности, нотарот ги потврдува согласно со одредбите на овој закон само ако претходно утврдил дека се исполнети условите и постапката предвидени со посебни закони, во спротивно ќе постапи согласно со членот 28 ставови (2) и (3) на овој закон.

(2) Ако е во прашање потврдување на исправа врз основа на која се врши пренос на правото на сопственост, физичка делба на недвижност, односно размена на недвижности, како една од договорните страни се јавува Република Македонија, нотарот е должен да испита дали е прибавено мислење од јавниот правобранител. Доколку за приватната исправа не е прибавено мислење од јавниот правобранител, нотарот ќе го извести за тоа јавниот правобранител и ќе го одложи потврдувањето на исправата додека не биде дадено мислењето, а најдоцна за 30 дена. Ако јавниот правобранител не даде мислење во определениот рок, нотарот ќе го изврши потврдувањето на исправата како да е дадено мислење.

(3) Доколку јавниот правобранител не достави мислење во рокот утврден во ставот (2) на овој член, надлежниот нотар за непостапувањето на јавниот правобранител ќе ги извести Јавниот правобранител на Република Македонија и надлежниот орган кој го именува јавниот правобранител.

(4) Исправите потврдени спротивно на одредбите на овој член немаат сила на јавна исправа и се сметаат за апсолутно ништовни.

Утврдување на идентитет и субјективитет

Член 47

(1) Ако нотарот не ги познава учесниците лично и по име, нивниот идентитет ќе го утврди со важечка лична карта или патна исправа. Ако тоа не е можно, или ако нотарот се сомнева во нивниот идентитет, тогаш идентитетот ќе биде посведочен од двајца сведоци на идентитетот кои пред нотарот ќе изјават дека лично ги познаваат учесниците и кои ги исполнуваат законските услови да бидат сведоци.

(2) Во исправата нотарот ќе наведе на кој начин го утврдил идентитетот на учесниците, со наведување на името, датумот и местото на раѓање, живеалиштето, единствениот матичен број, односно друг идентификационен број, датумот и бројот на исправата употребена за утврдување на идентитетот и органот кој ја издал исправата.

(3) Доколку учесник е правно лице, субјективитетот се утврдува врз основа на извод издаден од надлежен регистар.

Сведоци при составување на нотарски акт

Член 48

(1) При составување на нотарски акт се потребни двајца сведоци, и тоа:

а) за тестамент;

б) кога некој од учесниците не го знае службениот јазик;
в) кога некој од учесниците е слеп, глув, нем или глувонем;
г) кога некој од учесниците е неписмен и
д) при сите други случаи предвидени со закон.

(2) Во другите случаи ќе зависи од нотарот и од странките дали при составувањето на актот ќе бидат повикани сведоците на актот, како што е предвидено во ставот (1) на овој член.

Кој може да биде сведок на составување на нотарски акт

Член 49

Сведок на составување на нотарски акт мора да биде полнолетно лице, освен ако со овој закон поинаку не е предвидено. Тоа мора да знае да чита и да пишува.

Кој не може да биде сведок на составување на нотарски акт

Член 50

Сведок на составување на нотарски акт не може да биде:
а) лице кое не може да сведочи поради својата душевна состојба;
б) лице кое може да има некоја корист од работата при чие склучување сведочело и
в) лице кое со странката или со оној кој со нотарскиот акт би требало да добие некоја корист, или со самиот нотар е во однос поради кој може да бара изземање на нотарот.

Присутност на сведоците на актот

Член 51

Ако со законот поинаку не е предвидено, сведоците на актот мораат да бидат присутни кога нотарот им го чита на учесниците нотарскиот акт и кога тие го потпишуваат.

Писмени глуви, неми и глувонеми учесници

Член 52

(1) Глувиот учесник кој знае да чита, мора сам да го прочита актот и изрично да изјави дека го прочитал и дека тој одговара на неговата волја.

(2) Немиот или глувонемиот учесник кој знае да чита и пишува мора на нотарскиот акт своерачно да напише дека го прочитал и дека го одобрува. Тие изјави мора да се внесат во нотарскиот акт пред потписот.

(3) Во нотарскиот акт мора да биде назначено дека е постапено согласно со одредбите од ставовите (1) и (2) на овој член.

Неписмени глуви, неми и глувонеми учесници

Член 53

Ако глувиот учесник не знае да чита или ако немиот и глувонемиот учесник не знаат да читаат и пишуваат, мора покрај сведоците на актот да се повика и толкувач.

Преведувачи

Член 54

(1) Ако некој од учесниците не го знае службениот јазик, покрај сведоците на актот, мора да се повика и судски преведувач. Во нотарскиот акт ќе се наведе дека е така постапено.

(2) Преведувач може да биде и лице вработено кај нотарот, но мора да ги има сите други својства на сведок на нотарски акт.

(3) Преведувач не е потребен ако нотарот и двајцата сведоци на актот, односно друг нотар, го владеат јазикот на учесникот.

(4) Доколку е потребен преведувач, нотарот преку преведувачот ќе ја утврди вистинската и сериозна волја на учесникот и според тоа на службен јазик ќе го состави нотарскиот акт, кој преведувачот ќе им го преведе на учесниците и тоа ќе се наведе во самиот акт. Доколку учесниците тоа го бараат, преведувачот ќе направи писмен превод на актот, на јазик на учесникот и истиот ќе се пришие со нотарскиот акт.

Содржина на нотарскиот акт

Член 55

(1) Нотарскиот акт треба да содржи:

а) податоци (напишани со букви) за денот, месецот и годината, местото, а кога закон или учесниците тоа го бараат и часот кога актот е склучен;

б) податоци (име, презиме и седиште) за нотарот кој го изготвил актот;

в) податоци (име, презиме, место и датум на раѓање, живеалиште или престојувалиште, единствен матичен број, односно друг идентификационен број) за странките и учесниците. Ако некоја од странките има полномошник, тогаш истите податоци треба да се внесат и за него, а полномошното треба да биде заверено, во оригинал или заверен препис и тоа е прилог кон изворникот на актот;

г) изјава на нотарот за начинот на кој го утврдил идентитетот на странките и учесниците;

д) детален опис на предметот на актот. Кога предмет на актот е недвижност точно да се наведат податоци од катастарот на недвижности, односно катастарот на земјиште. Ако недвижниот имот се наоѓа во катастарска општина за која нема утврден катастар на недвижности ниту е извршено поединечно запишување на правата на недвижностите, а имотот не е евидентиран во катастарот на земјиште, се наведуваат податоци од исправите за правниот основ, врз основа на кој е стекнато правото на недвижност, што е предмет на тој акт;

ѓ) прилози кон изворникот на актот;

е) забелешка дека актот и прилозите им биле прочитани или е постапено согласно со одредбите на овој закон. Читањето на прилозите може и да не се изврши ако сите странки изрично го бараат тоа и тоа само во случај кога тие знаат да читаат и пишуваат, а тоа ќе се наведе во самиот акт;

ж) назначување на бројот на листовите и страниците;

з) потпис на сите странки и учесници, а на крајот потпис на нотарот. Ако некој од учесниците на нотарскиот акт не знае или не може да се потпише, треба да ги наведе причините, а нотарот тоа да го забележи;

ѕ) податок за часот на потпишувањето на тестаментот. Ако нотарот или странките сметаат дека таков податок е потребен и за друг акт, тогаш тоа ќе се забележи и

и) потписи на учесниците кои се ставаат на крајот од секој лист од изворникот на нотарскиот акт и прилозите кон него. Може да се стави само дел од името или параф од

страна на сите учесници во актот, освен на последниот лист од изворникот кој треба да содржи целосен потпис.

(2) На изводот од нотарскиот акт учесниците не се потпишуваат. На последната страница од изводот каде што се наведени имињата на учесниците се става ознака "с.р.". Секоја страница на изводот од нотарскиот акт ја потпишува нотарот, а на последната страница нотарот го става и својот службен печат.

Последици од повредата на правилата за составување на нотарскиот акт

Член 56

(1) Нотарскиот акт е апсолутно ништовен, ако:

а) е изготвен од нотар кој не е запишан во Именикот на нотарите;

б) актот е изготвен од нотар на кој му престанала службата, односно е разрешен;

в) е изготвен надвор од службеното подрачје на нотарот;

г) не се почитувани одредбите за употреба на службениот јазик;

д) не се почитувани одредбите за неписмени, глуви и неми учесници;

ѓ) не се почитувани одредбите од членот 55 став (1) точки б), в), г) и з) на овој закон и

е) исправите за правните работи врз основа на кои се врши пренос на правото на сопственост, размена, физичка делба на недвижност или засновање на залог не ги составил нотарот на чие подрачје се наоѓа предметот.

(2) Нотарскиот акт е релативно ништовен, ако:

а) недостига датум и седиште на нотарот кој го составил актот;

б) актот не им е прочитан на странките и

в) не се почитувани одредбите од членот 55 став (1) точки а), д), е), ж), ѕ) и и) на овој закон.

(3) Акт кој поради ненадлежност, деловна неспособност на нотарот или неговиот заменик или поради недостатоци во формата го изгуби својството на јавна исправа ќе се смета за приватна исправа, доколку е потпишана од странките.

Член 57

(1) Нотарот не смее да внесува забелешки во нотарскиот акт, освен во случаите предвидени со овој закон.

(2) Посебно се дозволени забелешки што се однесуваат на формалностите за хипотеки, упис во регистри, при прогласување на ништовност од страна на надлежен суд, при повлекување на полномошно и други видови забелешки предвидени со закон.

2. Составување на нотарски акт за изјавите на последна волја

Дејство, форма и начин на составување на нотарскиот акт за изјавите на последна волја

Член 58

Тестаментот во форма на нотарски акт се составува според одредбите што важат за составување на судски тестамент.

3. Потврдување на фактите и изјавите

Дејство на нотарското потврдување

Член 59

(1) Нотарот издава потврди согласно со одредбите на овој закон. Потврдите имаат сила на јавни исправи .

(2) Нотарот може да издаде потврда за постоење на нотарска исправа или заверка во своите уписници по барање на странка или суд.

Заверка на преписи

Член 60

(1) Нотарот потврдува дека преписот на исправата е идентичен со изворната исправа.

(2) Преписот мора да е идентичен со изворната исправа и во правописот, интерпункцијата и скратувањето на зборовите. Ако во исправата нешто е преиначено, бришено, прецртано, вметнато или додадено, тоа мора да се наведе во заверката. Во заверката мора да се наведе и ако исправата е искината или оштетена.

(3) Нотарот мора точно да го спореди преписот со изворната исправа и ако утврди дека е идентичен да го потврди тоа на самиот препис и да наведе дека тоа е препис на исправата која странката ја назначила како изворна исправа, или дека тоа е препис од заверен препис на изворна исправа.

(4) Ако на исправата има некоја забелешка или клаузула и таа се внесува во преписот.

(5) Кога се заверува препис на еден дел на исправата или извадок од некоја исправа, од преписот мора да биде видливо на кои делови од исправата не е направен препис.

(6) Заверките на преписите се внесуваат во Уписникот за заверки и потврди.

(7) Согласно со овој закон со преписот е изедначена и фотокопијата на исправите.

Заверка на исправи од трговски и деловни книги

Член 61

(1) При заверка на изводи од трговски и деловни книги нотарот ќе го спореди изводот со соодветните ставки во изворната книга и на изводот ќе напише клаузула на заверката со забелешка дека изводот целосно е идентичен со соодветната ставка во изворната книга. Во изводот ќе се назначи датумот на прегледот на трговската, односно деловната книга.

(2) Заверката на изводот од ставот (1) на овој член ќе се забележи во нотарски уписник.

Заверка на преводи

Член 62

(1) Нотарот кој е и судски преведувач ќе ја завери точноста на преводот кој сам го извршил.

(2) Нотарот кој не е судски преведувач ќе го провери својството на судскиот преведувач кој го извршил преводот и го ќе завери преводот.

(3) Својството на судски преведувач од ставот (2) на овој член се утврдува врз основа на решение за овластен судски преведувач издадено од министерот.

(4) Нотарот својата заверка ќе ја стави на преводот и ќе го приложи кон исправата која се преведува, на начин пропишан со овој закон.

(5) Нотарот може да биде преведувач само за вршење на потреби на неговата служба.

Заверка на потписи (легализација)

Член 63

(1) Нотарот мора да потврди дека странката во негово присуство своерачно ја потпишала исправата, или ставила свој ракознак, или го признала потписот, односно ракознакот на писменото како свој.

(2) Идентитетот на странката мора да се утврди во согласност со одредбите на овој закон.

(3) Заверката со повикување на бројот на Уписникот за заверки и потврди, се става на исправата која се заверува.

(4) При заверката на потписот нотарот се запознава со содржината на исправата, само толку за да може да ги пополни рубриките на Уписникот за заверки и потврди, а тој не е одговорен за содржината на писменото ниту е должен да испитува дали учесниците се овластени за таа правна работа.

(5) При заверка на потписот нотарот е должен да ја запознае странката дека се потврдува само потписот, но не и содржината на исправата.

(6) Нотарот не може да завери потпис на исправа која не е составена на службен јазик.

(7) Ако се заверува потпис на лице како застапник на некое правно лице или државен орган, нотарот може во заверката да потврди дека тоа лице се потпишало за правното лице или државниот орган, само ако претходно утврдил дека лицето е овластено да го стори тоа.

(8) Застапник на правно лице може кај нотарот да депонира свој потпис. Врз основа на записникот за депонирање на потпис, нотарот кај кој е извршено депонирањето е овластен да изврши заверка на потпис на лицето кое го депонирало својот потпис.

Потврда за времето кога исправата е поднесена

Член 64

(1) Времето кога исправата му е поднесена на нотарот или во негово присуство на друго лице, се потврдува на самата исправа со точно назначување на денот, месецот, годината, а ако странката бара и часот.

(2) По барање на странката мора да се утврди и идентитетот на лицето кое ја поднело исправата и лицето на кое таа му е поднесена. Во потврдата ќе се назначи на кој начин е утврден идентитетот на тие лица.

Потврда дека некој е жив

Член 65

Нотарот може да потврди дека некој е жив, ако неговиот идентитет го утврдил на начин определен со овој закон.

Потврда за други факти од регистар

Член 66

Нотарот може да издаде потврда за постоењето или седиштето на некое правно лице, за промената на фирмата, за статусните измени или други полноважни факти ако тие произлегуваат од јавен регистар.

Соопштување на изјави

Член 67

(1) Нотарот по барање на странката издава потврда за дадена опомена, отказ, понуда и за други изјави, кои една странка и ги дава на друга, за да се постигне со тоа некое правно дејствие. Со известувањето може да се поврзе и преземањето правни дејствија кои нотарот по налог на едната странка треба да ги изврши спрема другата (понуда за плаќање, предавање, преземање на некоја исправа или други предмети).

(2) Нотарот за барањето ќе состави записник во кој целосно ќе ја наведе изјавата која треба да се соопшти, предметот, видот, местото и времето на правното дејствие кое треба да се преземе. Записникот мора да го потпише и странката.

(3) Со записникот од ставот (2) на овој член, нотарот ќе се упати на назначеното место кон спротивната странка, на која ќе í соопшти што му е наложено и ќе го преземе соодветното правно дејствие. Нотарот тоа ќе го потврди во продолжение на записникот.

(4) Одговорот на спротивната странка ќе се внесе во записникот само ако таа го побара или го дозволи тоа. Во тој случај, спротивната странка е должна да го потпише записникот.

Примање изјави под заклетва

Член 68

(1) Нотарот е овластен да прими изјава под заклетва од странка.

(2) Заклетвата од ставот (1) на овој член гласи:

“Се заколнувам во честа дека за сето тоа што ме праша нотарот ја зборував вистината и дека ништо што знаев за оваа работа не го премолчив”.

Потврда за извршено соопштение

Член 69

(1) Нотарот за извршеното соопштение ќе и издаде потврда на странката која побарала службено дејствие, а и на спротивната странка ако таа го побара тоа.

(2) Во потврдата ќе се наведат: имињата на двете странки, денот, месецот и годината, а ако е потребно и часот на соопштението. Одговорот на спротивната странка во потврдата може да се внесе само ако тој одговор е внесен во записникот и ако спротивната странка го потпишала.

(3) На барање на странката ќе се утврди и идентитетот на странката која побарала службено дејствие, и во тој случај во записникот и во потврдата ќе се наведе на кој начин е утврден нејзиниот идентитет.

Одбивање соработка

Член 70

Ако нотарот на назначеното место не ја најде странката на која треба да и се соопшти изјавата или ако таа не му дозволи пристап, или ако одбие да го сослуша, нотарот на таа странка, по барање на странката која побарала правно дејствие, ќе и достави со препорачано писмо заверен препис на она што требало да го соопшти. Тоа ќе се наведе во записникот и во потврдата.

Писмено барање за преземање дејствија

Член 71

Барањето за соопштување на изјава и преземање на правни дејствија на нотарот му се упатува и писмено, како и по пат на телеграма или по електронски пат. Писмото и другите видови на писмени соопштенија го заменуваат записникот од членот 67 став (2) на овој закон и ќе се приклучат кон посебен записник кој нотарот ќе го состави за дејствијата од членот 67 став (3) на овој закон. Во потврдата ќе се назначи во која форма на писмено соопштение е поставено барањето.

Потврда за писмените соопштенија

Член 72

Нотарот може да издаде потврда за тоа дека на некоја странка, каде било таа да живее или да има седиште, со писмо или со друг вид на писмено соопштение и доставил соопштение со определена содржина. Во тој случај, нотарот во записникот и во потврдата ќе ги наведе: името и презимето, адресата на странката која го побарала тоа, точната содржина на соопштението, како и точен препис на адресата на која соопштението е испратено. Доказот за упатување на пораката се прицврстува кон записникот.

Потврдување на заклучоци на собранија
и седници на други органи

Член 73

(1) Ако нотарот е повикан да потврди заклучоци на собрание или на седница на некој друг орган на правно лице, во записникот ќе ги внесе денот и времето на седницата, се што се предложило и било изјавено, а по потреба и други факти, доколку тоа е важно за оценување на правилноста на постапката, а посебно заклучоците донесени на седницата. Тој ќе потврди и се друго што со закон е пропишано.

(2) Записникот од ставот (1) на овој член, го потпишува и лицето кое претседавало со седницата.

(3) По барање се утврдува и идентитетот на претседателот и на другите лица кои биле присутни, а во записникот ќе се наведе како е утврден нивниот идентитет.

Потврдување на факти

Член 74

(1) По барање на заинтересирани лица, нотарот може да утврди и други факти, што се случиле во негово присуство, како што се: расправи за понуди, продажби, изјави на лица за факти и состојби за кои нотарот сам или со учество на стручни лица ги сознал.

(2) За потврдувањата од ставот (1) на овој член, нотарот ќе состави записник во кој ќе ги наведе местото, времето, имињата и адресите на странките и другите учесници, како и точниот опис на она што се случувало во негово присуство, или што на друг начин го утврдил. Записникот го потпишуваат сите учесници. Ако некој од учесниците одбие да го потпише записникот, нотарот ќе го забележи тоа во записникот.

(3) Во записникот од ставот (2) на овој член, посебно ќе се назначи како е утврден идентитетот на учесниците.

Протести на меница и чек

Член 75

Протестирање на меница и чек и водење на уписите за протести се врши согласно со прописите за меница и чек.

Полномошно

Член 76

(1) Во постапката пред нотар, за правни работи за кои тоа по закон е дозволено, учесникот може да презема дејствија преку полномошник, доколку истиот приложи уредно полномошно.

(2) За правните работи од ставот (1) на овој член со кои се врши располагање или оптоварување на имот на властодателот, полномошното мора да биде специјално, изрично да бидат наведени дејствијата кои може да ги презема полномошникот и истото не може да биде постаро од три месеца.

4. Издавање извод, потврда, препис и извадок

Надлежност за издавање

Член 77

(1) Нотарот е овластен и должен да им издаде на странките кои учествувале во составувањето на исправите, како и на лицата во чие име и корист е склучена правната работа, на нивните полномошници и застапници како и на наследниците и правните следбеници, по нивно барање и на нивна сметка: изводи, потврди и преписи од исправите кои нотарот сам ги чува.

(2) Нотарот е должен преписот од потврдената исправа, односно од нотарскиот акт за правни работи врз основа на кои се стекнува, престанува, пренесува или ограничува правото на сопственост или друго право врз недвижност како и за права за кои се водат јавни книги, да го достави до надлежен орган, односно институција, согласно со закон.

(3) Ако нотарот престане сам да ги чува своите списи, во случаите изрично предвидени во Законот, издавањето на исправите од ставот (1) на овој член го врши нотарот кој привремено ја врши службата, а ако тие се наоѓаат во судската архива, судот во чија архива се наоѓаат или друг орган надлежен за чување на списите.

Општи одредби за издавање изводи и преписи

Член 78

(1) Кога согласно со одредбите на овој закон се издава извод или препис на нотарска исправа, на него ќе се назначи дека е спореден со изворникот или преписот што го чува нотарот и дека тоа е извод или заверен препис (целосен или во извадок).

(2) Ако нотарската исправа е преправена или дополнета со анекс или друг подоцнежен акт, извод или препис на поранешниот акт, задолжително ќе се издаде заедно со извод или препис од подоцнежниот нотарски акт.

(3) Извод во смисла на овој закон претставува целосен препис на нотарската исправа кој е назначен како извод и кој во правниот промет го заменува изворникот на нотарскиот акт.

(4) Препис во смисла на овој закон се смета заверен препис на нотарска исправа кој како таков е означен и кој потврдува дека во времето на заверка постоел изворник од нотарскиот акт.

Потврди

Член 79

Лице кое има правен интерес, со писмено барање, може да побара од нотарот да му издаде потврда за постоење на одреден упис во уписниците. Во писменото барање мора да се наведат оправдани причини за издавање на ваквата потврда.

Извадок (исечок) од нотарскиот акт

Член 80

(1) Ако нотарскиот акт содржи повеќе самостојни правни работи, може по барање на странката наместо целосен извод да се издаде извадок кој ќе се однесува на одделна правна работа.

(2) Само целосен извод од нотарскиот акт може да биде извршна исправа. Извадокот (исечокот) не може да биде извршна исправа.

Прилози кон изворникот и изводот од извршниот нотарски акт

Член 81

(1) Прилози кон изворникот и изводите на извршниот нотарски акт ќе се приложат во оригинал или заверен препис, и истите со емственик се пришиваат со изворникот и изводите. Прилозите кон изворникот се потпишуваат од страна на сите учесници. Доколку изводот или изворникот не ги содржат прилозите, истиот не е извршна исправа.

(2) По барање на странката, кон изводот на нотарскиот акт од ставот (1) на овој член нема да се приклучат прилозите. Во тој случај, изводот нема својство на извршна исправа, што ќе се прибележи на самата исправа.

Забелешка (клаузула) за заверката

Член 82

(1) Секој извод мора да биде заверен со печат отпечатен на секој лист на нотарскиот акт.

(2) Забелешката за заверката се става на крајот на изводот.

Правни последици од недостатоци во содржината и формата на изводот на нотарскиот акт

Член 83

Изводот на нотарскиот акт нема сила на јавна исправа ако не е составен во согласност со одредбите на овој закон.

Рокови за издавање на изводи, потврди, извадоци и преписи

Член 84

(1) Нотарот мора изводите, потврдите, извадоците и преписите да ги издаде веднаш, а најдоцна во рок од осум дена.

(2) Нотарот е должен без одлагање, да и дозволи на странката во негово присуство да ги разгледа списите.

5. Преземање на исправи, пари и хартии од вредност заради чување и предавање

Чување на исправи

Член 85

(1) Нотарот е должен да ги преземе на чување сите видови исправи. Нотарот е овластен да одбие преземање на чување на некоја исправа, ако за тоа постојат оправдани причини.

(2) За преземањето на исправите се составува записник, во кој ќе се наведе местото и времето на преземањето, името и презимето, занимањето и адресата на лицето кое ја предало исправата, ознака на исправата, причината поради која е дадена на чување и кому треба да му биде издадена. Записникот ќе го потпише лицето кое ја предало исправата и нотарот. На записникот нотарот ќе го стави својот печат.

(3) Нотарот е должен да го утврди идентитетот на лицето на кое му ја предава исправата во согласност со членот 47 од овој закон. Примателот е должен да го потврди приемот на исправата на записникот за преземање.

Преземање на чување пари и хартии од вредност

Член 86

(1) Нотарот може да преземе на чување готови пари, меници, чекови, јавни обврзници и други хартии од вредност.

(2) Нотарот е должен да преземе на чување готови пари, меници, чекови, јавни обврзници и други хартии од вредност само по одлука на суд или на друг орган или само ако му се дадени по повод составување на нотарскиот акт за да ги пренесе на друго лице, или за да ги даде на чување кај одреден орган.

(3) Ако преземањето при составувањето на нотарскиот акт не е потврдено во самиот акт, за преземањето ќе се состави записник во кој точно ќе се назначат броевите во уписникот и во депозитните книги, местото и времето на преземањето, односно ознаката и вредноста на износот на парите, преземените хартии, како и името на лицето кое ги предало и неговата изјава за тоа што треба со нив да се направи. Нотарот за преземањето ќе и издаде на странката потврда во која ќе изврши спецификација на парите и хартиите од вредност што му се предадени.

Начин на чување и предавање на парите и хартиите од вредност

Член 87

(1) Преземените пари и хартии од вредност нотарот е должен да ги чува одвоено од неговите пари и хартии од вредност, во посебна обвивка, на која ќе го напише предметот и името на странката. Парите што му се доверени, нотарот мора да ги чува на посебна сметка во банка или во друга финансиска организација.

(2) Преземените пари и хартии од вредност нотарот без одлагање ќе ги предаде на органот, на лицето на кое треба да му се предадат, откако претходно ќе го утврди неговиот идентитет. Примателот ќе го потврди приемот на актот или во депозитната книга.

Неможност за предавање на парите и хартиите од вредност

Член 88

Ако нотарот не може да го изврши наложеното предавање на парите и хартиите од вредност во определениот рок, должен е по истекот на тој рок, а ако рокот не е определен, најдоцна во рок од 30 дена од денот на преземањето, без одлагање да и ги врати на странката преземените вредности или ако тоа не е можно да ги предаде на судот на чување и за тоа да го извести подносителот со препорачаното писмо.

Дејство на нотарскиот депозит

Член 89

(1) Депозитот вложен кај нотарот има дејство на судски депозит.

(2) Одредбите од овој дел ќе се применат на соодветен начин и во секој случај кога нотарот како судски повереник ќе ги преземе наследните акти, парите, хартиите од вредност или скапоценостите.

VI. ЧУВАЊЕ НА ИСПРАВИ И ВОДЕЊЕ НА ДЕЛОВНИ КНИГИ

Чување на исправи

Член 90

Нотарот е должен сите нотарски исправи што сам ги составил, како и исправите што ги презел, да ги обезбеди и да ги чува одделно од другите акти.

Регистар и книги на нотарот и Нотарската комора

Член 91

(1) Нотарот е должен уредно да ги води овие уписници и книги:

а) општ деловен уписник, во кој ќе ги заведува сите нотарски акти, записници за потврди и докази, записници за преземање пари, исправи и хартии од вредност, како и сите други нотарски дејствија, освен оние наведени во точката б) на овој став;

б) уписник за протести;

в) уписник за заверки и потврди;

г) уписник за реализација на залог;

д) уписник за доверени работи;

ѓ) именик за доверени работи;

е) именик на лицата кои пред нотарот предале некое располагање во случај на смрт со назнака на бројот на соодветниот акт;

ж) депозитна книга за преземени и издадени туѓи пари, хартии од вредност и скапоцености во која, покрај точната назнака на преземениот депозит, треба да се внесе името и адресата на депонентот, како и на оној на кого предметот треба да му се предаде;

з) заеднички именик на странките за уписниците од точките а) и б) на овој став. Заедничкиот именик може да се води и во електронска форма и

ѕ) други уписници согласно со прописите за канцелариско работење.

(2) Нотарската комора води книга на депонирани потписи (КДП) на овластени лица на државни органи, јавни претпријатија, други јавни институции, банки и други органи и организации за кои постои неопходна потреба за непречено извршување на нотарските службени дејствија. Овластените лица го вршат депонирањето на својот потпис пред претседателот на Комората.

(3) Комората води именик и на помошници на нотарот, заменици-нотари, нотари кои привремено ја вршат службата, стручни соработници, приправници и други лица кои стручно се оспособуваат кај нотарот.

(4) Уписниците и книгите од ставот (1) точки а), б) и в) на овој член, мораат да бидат поврзани, нивните листови да бидат назначени со редни броеви, прошиени со конец и заверени со печат на Комората. Уписите се внесуваат без одлагање, по ред како што пристигаат предметите, читливо, без празни растојанија, без прецртување, бришење и исправки, а во општиот деловен уписник, на секоја страница нотарот ќе стави свој потпис и печат.

(5) Министерот со правилник ја пропишува формата на уписникот и книгите од овој член, а овластен е да ги пропишува и другите уписници и именици. Со овој правилник поблиску се уредува начинот на чување на нотарските акти, уписниците и имениците.

VII. ПОСТАПКА СО НОТАРСКИТЕ СПИСИ ПО УПРАЗНУВАЊЕТО НА НОТАРСКОТО МЕСТО

Затворање на нотарска канцеларија и предавање на нотарските списи

Член 92

(1) Претседателот на Комората го известува претседателот на надлежниот суд на чие подрачје се наоѓа седиштето на нотарот, чија служба престанала заради заедничко преземање на дејствија за затворање на канцеларијата и чувањето на нотарските списи.

(2) За сите преземени дејствија, претседателот на Комората го известува министерот. Печатот и штембилот на поранешниот нотар ќе се поништат.

Обнова на исчезнати списи

Член 93

Ако при постапувањето согласно со членот 92 на овој закон, се утврди дека некој акт недостига, претседателот на надлежниот суд ќе нареди постапка за обнова на списите.

Издавање на исправи од страна на судот и нотар

Член 94

Надлежниот суд или нотарот кај кого се наоѓаат списите, врз основа на нотарските списи кои ги чува, со примена на одредбите на овој закон, ќе издава изводи, преписи извадоци и потврди, ќе дозволува разгледување на списите и ќе ги враќа исправите преземени од нотарот.

Постапка на судот со располагањата во случај на смрт

Член 95

Располагањата во случај на смрт, кои со другите акти се предадени на надлежниот суд или нотар, се попишуваат и се чуваат одделно согласно со прописите за чување на овие акти кај судот. Во нотарскиот именик ќе се забележи бројот и ознаката под која исправата се чува кај судот. За тоа ќе се извести лицето кое го обезбедило располагањето.

VIII. НОТАРСКИ ПРИПРАВНИЦИ, СТРУЧНИ СОРАБОТНИЦИ, ЗАМЕНИК НОТАР , НОТАР КОЈ ПРИВРЕМЕНО ЈА ВРШИ СЛУЖБАТА И ПОМОШНИК НА НОТАРОТ

Нотарски приправници

Член 96

(1) Нотарските приправници се дипломирани правници вработени во нотарска канцеларија, кои се запишани во Именикот на нотарските приправници.

(2) Нотарскиот приправник на работа кај нотарот, стручно се оспособува и се подготвува за нотарски кандидат. Нотарот е должен да го следи и помага стручното оспособување на приправникот и да го контролира неговото присуство и на секои два месеца да доставува потврда до Нотарската комора.

(3) Времето поминато како нотарски приправник се изедначува во поглед на правото на полагање на правосуден и нотарски испит, испит за извршители или друг стручен испит.

(4) Во текот на стручното оспособување на нотарскиот приправник, надзор врши Комората.

Нотарски стручни соработници

Член 97

(1) Нотарските стручни соработници се дипломирани правници кои се вработени во канцеларијата на нотарот и кои се запишани во Именикот на нотарски стручни соработници што го води Комората.

(2) Во Именикот на нотарските стручни соработници може да биде запишано лице кое ги исполнува условите за именување предвидени во членот 9 став (1) точки а), б) и в) на овој закон.

(3) Нотарскиот стручен соработник може да ги врши сите работи кои според законот е овластен да ги врши нотарот, но под контрола на нотарот, и тој не смее да потпишува.

(4) Нотарскиот стручен соработник кој ги исполнува условите за именување на нотар може да биде именуван за помошник-нотар или заменик-нотар.

Заменик-нотар

Член 98

(1) Ако нотарот е отсутен, болен или од други причини е спречен подолго време да ја врши својата служба ќе се именува заменик-нотар.

(2) Заменик-нотарот може да биде лице кое ги исполнува условите за именување од членот 9 на овој закон.

(3) Нотарот е должен да ја достави целокупната документација за заменик-нотарот и времетраењето на замената до Комората и Министерството.

(4) За да може заменик-нотарот да ја врши службата е потребно одобрение од Комората, по претходно писмено известување до Министерството, доколку нотарот е спречен да ја врши својата служба, но за временски период не повеќе од 60 дена.

(5) За спреченост на нотарот да ја врши својата служба за временски период повеќе од 60 дена, но не подолго од шест месеца, потребно е одобрение од министерот, а по претходно писмено известување до Комората. Доколку министерот не го одобри предложениот заменик , ќе го извести нотарот да предложи друго лице за свој заменик. Ако нотарот не определи друго лице, а поради спреченост да ја врши својата служба повеќе од 60 дена има потреба од заменик-нотар, по предлог на Комората, министерот ќе определи заменик-нотар.

(6) Заменик-нотарот ја води нотарската канцеларија на сметка и на товар на нотарот. Правниот однос на заменик-нотарот со нотарот се уредува со меѓусебен договор.

(7) Заменик-нотарот ги врши сите работи кои според закон е овластен да ги врши нотарот. При составување на актите, записниците и исправите мора да го назначи своето име, презиме и својство; одлуката со која е поставен; како и името и презимето на нотарот што го заменува; ги води книгите и уписниците на нотарот ги употребува службените штембили и печати на нотарот кај кого работи; како и свој печат со назнака "заменик-нотар". Исправите што тој ги составува и заверува се чуваат во архивот на нотарот.

(8) Сите работи кои ги врши заменик-нотарот имаат иста правна сила како да ги врши нотарот кој го заменува. За штета која заменик-нотарот ќе ја стори спрема трети лица со повреда на својата службена должност одговара нотарот.

(9) Заменик-нотарот е должен пред да започне да ја врши службата да го депонира својот потпис и печат со назнака "заменик-нотар" на записник во судот на чие подрачје е службеното седиште на нотарот кој го заменува и пред претседателот на Комората да даде писмена изјава.

(10) Кога заменик-нотарот ја презема својата должност од нотарот се составува записник за примопредавање на службените штембили и печати, уписници и книги. Записникот го потпишува нотарот, заменик-нотарот и овластен претставник на Комората.

(11) Додека трае замената, заменик-нотарот не смее да врши нотарски работи.

Нотар кој привремено ја врши службата

Член 99

(1) Ако нотарот умре, е преместен, привремено или трајно е оддалечен од својата служба, ако му престане службата нотар или ако даде оставка, претседателот на Комората по службена должност, по претходно прибавено мислење од Управниот одбор на Комората ќе определи нотар кој привремено ќе ја врши службата од соседните нотари или помошници-нотари.

(2) Нотарот кој привремено ќе ја врши службата ќе ги преземе списите и книгите на нотарот, како и исправите и предметите од вредност што му се доверени.

(3) За поставување на нотар кој привремено ќе ја врши службата, претседателот на Комората издава решение во кое се назначува времето за кое е поставен и за тоа е должен да го извести министерот и судот на чие службено подрачје се наоѓа нотарската канцеларија.

(4) Нотарот кој привремено ја врши службата е должен пред да започне со вршењето на службата да го депонира својот потпис и отпечаток од печатот на записник во судот на чие подрачје се наоѓа нотарската канцеларија, а пред претседателот на Комората да даде писмена изјава, која според содржината е иста како и за нотар, ако дотогаш не дал. За дадената писмена изјава ќе се состави записник.

(5) Нотарот кој привремено ја врши службата не може да презема нови работи. Нотарот кој привремено ја врши службата ги довршува започнатите работи на нотарот кој го заменува. При довршување на актите, записниците и исправите мора да го назначи своето име, презиме и својство; решението со кое е поставен; да ги води книгите и уписниците на нотарот и да ги употребува службените штембили и печати на нотарот, како и својот печат со назнака "Нотар кој привремено ја врши службата". Исправите што тој ги составува и заверува се чуваат во архивот на нотарот.

(6) Сите работи што ги врши нотарот кој привремено ја врши службата имаат иста правна сила како непосредно да ги извршил самиот нотар. За штетата која нотарот кој привремено ја врши службата ќе ја стори спрема трети лица со повреда на службената должноста одговара лично согласно со одредбите на овој закон за одговорност на нотар .

Помошник-нотар

Член 100

(1) Помошник-нотарот е лице кое ги исполнува условите за именување на нотар и е вработено во канцеларијата на нотарот.

(2) Помошник-нотарот се запишува во Именикот на помошници-нотари.

(3) По предлог на нотарот, министерот ќе именува помошник-нотар во неговата канцеларија. Писмениот предлог за именување помошник-нотар, кон кој е приложена целокупната документација од која се гледа дека лицето кое го предложил нотарот, ги исполнува условите за именување согласно со членот 9 од овој закон, се доставува до министерот.

(4) Ако министерот не го прифати предлогот на нотарот за именување на помошник-нотар, нотарот во наредните шест месеца не може да бара именување на помошник-нотар.

(5) Помошник-нотарот започнува со работа од денот на уписот во Именикот на Комората. Нотарот е должен без одлагање да ја извести Комората и Министерството за престанок и секој прекин на работа на помошник-нотарот.

(6) Помошник-нотарот е должен пред започнување со својата работа пред претседателот на Комората да даде писмена изјава, која по содржина е иста како и за нотарот.

(7) Помошник-нотарот ги потпишува актите, записниците, исправите, потврдите и заверките со напомена дека потпишува како помошник-нотарот, за што користи свој печат со содржина "помошник-нотар".

(8) Сите работи кои ги врши помошник-нотарот имаат иста правна сила како непосредно да ги извршил самиот нотар. За штета која помошник-нотарот ќе ја стори спрема трети лица со повреда на својата службена должност одговара нотарот.

(9) Помошник-нотарот не може да постапува кога за полноважност на нотарската исправа со овој или друг закон е предвидено учество на двајца сведоци.

(10) Помошник-нотарот е должен пред да започне да ја врши службата да го депонира својот потпис на записник при судот на чие подрачје е службеното седиште на нотарот кај кого работи како помошник. Примерок од записникот се доставува до Министерството и до Комората.

(11) Нотарот може да ги извести Министерството и Комората дека неговиот помошник-нотар ќе го заменува за одреден временски период во својство на заменик-нотар доколку се исполнети условите од членот 98 на овој закон.

(12) Нотарот може во секое време на својот помошник-нотар да му ги одземе или да му ги даде одземените овластувања во поглед на одредени заверки или составување на акти, записници и други исправи и нивно потврдување.

IX. ОРГАНИЗАЦИЈА НА НОТАРИЈАТОТ И НЕГОВИТЕ ОРГАНИ

Член 101

(1) Нотарите на територијата на Република Македонија се организираат во Нотарска комора на Република Македонија (во натамошниот текст: Комората). Седиштето на Комората е во Скопје.

(2) Органи на Комората се Собрание на Комората, Управен одбор на Комората и претседател на Комората. Комората има својство на правно лице.

1. Собрание на Комората

Член 102

(1) Собранието на Комората го сочинуваат сите нотари на територијата на Република Македонија.

(2) Собранието на Комората го чува угледот и честа на вршењето на нотарските работи и се грижи совесно и во согласност со законот, нотарите да ги вршат своите должности.

(3) Ако со овој закон поинаку не е одредено, организацијата, надлежноста, составот, начинот на избор, правата и должностите на органите на Комората, се уредуваат со Статутот и другите акти на Комората.

Надлежност на Собранието на Комората

Член 103

(1) Собранието на Комората:

а) донесува Статут и други акти на Комората;

б) донесува Нотарска тарифа во согласност со министерот за правда;

в) избира членови на Управниот одбор, претседател на Комората, и членови на другите органи на Комората, ако со овој закон или Статутот на Комората поинаку не е определено;

г) разгледува предлози, барања, и препораки за успешно работење на нотаријатот;

д) усвојува годишна сметка за изминатата година и предлог-пресметката за наредната година, разгледува и усвојува извештај за севкупните активности, изготвен од претседателот на Комората;

ѓ) одлучува за висината на членарината и начинот на нејзиното плаќање;

е) одлучува за употребата на паричните казни согласно со одредбите на овој закон и

ж) одлучува за сите други прашања предвидени со законот и Статутот на Комората.

(2) Собранието на Комората редовно се состанува еднаш годишно, и тоа најдоцна до крајот на март. На седницата е потребно присуство од најмалку половина од вкупниот број на нотари, а одлучува со мнозинство од присутните.

(3) На редовната годишна седница Собранието одлучува за годишната сметка и предлог-пресметката за наредната година и го разгледува и усвојува извештајот за севкупните активности на нотаријатот.

(4) Вонредна седница на Собранието на Комората, може да свика претседателот на Комората, а врз основа на одлука на Управниот одбор или по писмено барање од најмалку 30 членови на Комората. Ако претседателот не ја свика седницата во рок од еден месец од денот на донесувањето на одлуката на Управниот одбор, односно поднесувањето на барањето на членовите на Комората, седницата ќе ја свика членот на Управниот одбор, одреден од овој орган, односно членовите на Комората кои го поднеле барањето.

(5) Членовите на Управниот одбор, претседателот на Комората и на другите органи се избираат за време од три години.

2.Управен одбор

Член 104

(1) Управниот одбор:

а) го утврдува нацртот на статутот и другите акти на Комората;

б) подготвува и доставува до министерот предлози и мислења што се однесуваат на основната поставеност на нотаријатот, како и по сите други прашања што се однесуваат на професијата нотар;

в) презема и спроведува иницијативи за разгледување на прашања од интерес на нотаријатот, како што се прашањата за социјалната заштита на нотарите, основањето на солидарен фонд за економска помош на нотарите, како и други фондови и прашања за организирање на трајно осигурување на нотарите;

г) врши надзор над работењето на нотарите, и дава иницијатива за вршење на вонредна контрола за поведување дисциплинска постапка;

д) одлучува по жалбите против одлуките на Дисциплинскиот совет донесени во дисциплинска постапка;

ѓ) врши надзор над стручното оспособување нотарските приправници и издава уверенија за спроведено стручно оспособување, врз основа на потврда издадена од нотарот кај кого се врши оспособувањето;

е) се грижи за статусот на нотарите и за односите кон други органи и воопшто кон трети лица;

ж) го организира продолженото стручно оспособување на нотарите со организирање семинари и предавања за што изготвува годишна програма. Учеството на семинарите и предавањата е задолжително за сите нотари, а нивното неоправдано отсуство претставува дисциплинска повреда;

з) го води Именикот на нотари, помошници-нотари, заменици-нотари, нотарски приправници и стручни соработници;

ѕ) ги подготвува седниците на Собранието на Комората;

и) ги извршува одлуките на Собранието на Комората;

ј) составува предлог на годишната пресметка и предлог за пресметка за наредната година;

к) се грижи за наплата на членарината;

л) одлучува за други прашања кои со законот или Статутот на Комората се ставени во негова надлежност, како и за сите прашања што не се ставени во надлежност на некој друг орган на Комората;

љ) донесува одлука за свикување на редовна или вонредна седница на Собранието на Комората;

м) од своите членови избира потпретседатели на Управниот одбор, кои по функција се и потпретседатели на Комората и

н) донесува годишен план за надзор над работењето на нотарите.

(2) Бројот на членовите на Управниот одбор го одредува Собранието во согласност со статут. Бројот на членовите на Управниот одбор, вклучувајќи го и претседателот на Комората, мора да биде непарен.

(3) Управниот одбор на Комората го свикува претседателот на Комората или по барање на една третина од вкупниот број на членовите на Управниот одбор. За полноважност на одлуките на Управниот одбор потребно е на седницата да присуствуваат повеќе од половина од членовите на Управниот одбор. Одлуките се донесуваат по правило со мнозинство гласови на присутните членови на Управниот одбор. Со Статутот на Комората посебно ќе се утврди за кои случаи за полноважност на одлуката е потребно мнозинство на членовите на Управниот одбор.

3. Претседател на Комората

Член 105

(1) Претседателот на Комората воедно е и претседател на Управниот одбор и претседава со Собранието на Комората.

(2) Претседателот ја претставува и застапува Комората. Во случај на негова спреченост, неговите должности ги вршат потпретседателите, а во случај на спреченост на потпретседателите, најстариот член на Управниот одбор.

(3) Претседателот на Комората:

а) ги решава конфликтите меѓу нотарите, или меѓу нотарите и нивните странки и го изнесува своето мислење во случај на спор, кој се однесува на плаќање за извршената работа;

б) се грижи Комората да дејствува во согласност со закон и

в) ги врши другите работи предвидени со Статутот на Комората.

(4) Управниот одбор на Комората може да го овласти претседателот на Комората во итни случаи самиот да врши определени работи од негова надлежност. Претседателот на Комората е должен за секое такво преземено дејствие да го извести Управниот одбор и да побара одобрение за преземеното дејствие. Недавањето на дополнително одобрение не влијае на важноста на правната работа спрема третите лица.

3. Дисциплински орган

Член 106

(1) Дисциплински орган на Комората е Дисциплинскиот совет, составен од пет члена и нивни заменици, од кои два члена и нивни заменици ги избира Собранието на Комората, а три члена и нивни заменици по предлог на министерот.

(2) Дисциплинскиот совет ја спроведува дисциплинската постапка по предлог на надлежен подносител, води постапка и донесува одлука по неа.

(3) Другите прашања во врска со работењето на Дисциплинскиот совет се уредени со Статутот и другите акти на Комората.

Награда и надоместок на членовите на органите на Комората

Член 107

Претседателот и членовите на Управниот одбор, ја вршат својата функција бесплатно, освен ако со Статутот поинаку не е определено. Тие имаат право на надоместок на трошоците што ги имале во врска со вршењето на функцијата. Одлуката за тоа ја донесува Управниот одбор на Комората. Управниот одбор донесува Правилник за висината и надоместокот на патните трошоци.

Правни средства

Член 108

Против сите одлуки на органите на Комората со кои се одлучува за правата и должностите на нотарот, ако поинаку не е определено со закон, може да се поведе управен спор.

Извештај за работа

Член 109

Секоја година во март, Комората е должна до министерот за правда да достави писмен извештај за своето работење, со изложени мислења, предлози и ставови за состојбата на нотаријатот, како и предлог на мерки што треба да се преземат заради унапредување на тие состојби.

X. НАДЗОР НАД РАБОТЕЊЕТО НА НОТАРСКАТА СЛУЖБА

Овластувања на министерот при надзор

Член 110

Надзор над работењето на Нотарската комора и на нотарот врши министерот.

Надзор над работа на Комората

Член 111

(1) Надзорот над работата на Нотарската комора го опфаќа надзорот над законитоста и ефикасноста на нивната работа.

(2) Претседателот на Комората е должен на министерот за правда да му овозможи пристап до сите простории, списи и книги. Поради спреченост на претседателот на Комората по негово овластување може да го заменува член на органот на управување на Комората.

(3) За вршење на надзорот, министерот може да формира комисија составена од претставници на Министерството и судија од надлежниот суд на подрачјето на кое се наоѓа седиштето на Комората. При вршењето на надзорот од страна на министерот, мора да биде присутен претседателот на Комората или лице овластено од него.

(4) За спроведениот надзор се прави наод и мислење и се укажува за констатираните евентуални недостатоци и нивно отстранување.

(5) Ако при вршењето на надзорот се констатира кршење, односно повреда на законот ќе бидат известени надлежните органи за водење на кривична или дисциплинска постапка.

(6) Министерот може да го распушти Управниот одбор и да го замени претседателот на Комората ако при надзорот утврди повреда на закон или повреда на ефикасноста на работењето. Во решението, министерот ќе определи рок за избор на нов управен одбор и претседател на Комората, а ќе именува нотар кој привремено ќе ги врши работите до изборот на новите тела.

Надзор над работењето на нотарот

Член 112

(1) Министерот врши надзор над законитоста на работењето на нотарот.

(2) За вршење на надзорот, министерот може да формира комисија составена од претставници на Министерството и судија од надлежниот суд на подрачјето на кое се наоѓа седиштето на нотарот. При вршењето на надзорот од страна на министерот, мора да биде присутен претседателот на Комората или лице овластено од него.

(3) При вршење на надзорот нотарот е должен да овозможи пристап до просториите и нотарските исправи.

(4) При вршењето на надзорот не смее да биде повредена тајноста на списите и заштитените информации.

(5) За вршење на надзорот, министерот не е должен претходно да го извести нотарот.

(6) По извршениот надзор и констатираниот наод за евентуални недостатоци во работењето се укажува на потребата за нивно отстранување.

(7) За спроведениот надзор, во рок од осум дена од денот на завршениот надзор задолжително се доставува еден примерок од записникот до нотарот на кој се врши надзор и до Нотарската комора.

(8) Надзор се врши и по конкретен предмет, без претходно известување на нотарот над чие работење се врши тој надзор.

Овластувања на Нотарската комора

Член 113

(1) Надзор над работата на нотарите врши Нотарската комора.

(2) Надзорот се врши врз основа на Годишен план кој го донесува Управниот одбор на Комората.

(3) При вршење на надзорот, Комората или лицата овластени од Комората можат да даваат упатства и да ставаат забелешки за работењето на нотарите.

(4) Нотарот (или лицето овластено од него) е должен да постапи по упатството и забелешките. Спротивно на тоа, тој ќе биде привремено оддалечен од службата, а оддалечувањето трае до моментот кога ќе постапи по задолжението.

(5) При надзорот се врши преглед на канцеларијата на нотарот, кој го опфаќа целокупното работење на нотарот, од регистарот и книгите, со цел посебно да се контролира усогласеноста на нотарските активности со законските одредби.

(6) По спроведениот надзор се составува записник за текот на активностите. Записникот го потпишуваат лицата кои го спровеле надзорот и нотарот над чие работење тој е извршен. Во регистрите во кои е извршена контрола тоа се забележува на крајот на последниот текст.

(7) Записникот од ставот (6) на овој член се составува во три примероци. Од нив еден примерок останува во архивата на Комората, еден за нотарот и еден се доставува на Министерството за правда.

(8) Доколку при вршење на надзорот се утврдат неправилности во работењето на нотарот ќе се преземат мерки утврдени со овој закон и актите на Комората.

(9) Комората може да врши надзор и по конкретен предмет, без претходно известување на нотарот над чие работење се врши тој надзор.

Член 114

При вршење на надзорот од членовите 111, 112 и 113 од овој член не смее да се отвора и чита содржината на тестамент сè до неговото прогласување.

XI.СПРЕЧЕНОСТ ЗА РАБОТЕЊЕ НА НОТАРОТ

Неспособност за работа

Член 115

(1) Ако нотарот поради телесна или душевна состојба трајно ја загуби способноста за вршење на функцијата, Комората или министерот, со наведување на причините за тоа, ќе го повика да се откаже од вршењето на службата. Ако во определениот рок нотарот не постапи така, Комората ќе побара од надлежниот суд на подрачјето на кое нотарот има седиште да поведе постапка за утврдување на трајна неспособност за вршење на работите поради телесни и душевни недостатоци.

(2) Постапката ја спроведува и одлука донесува основниот суд, врз основа на мислење на претседателот на Комората. Расправата пред судот ќе се одржи, во присуство на нотарот.

(3) Против одлуката на основниот суд од ставот (2) на овој член, нотарот може да поднесе жалба до апелациониот суд.

XII. ДИСЦИПЛИНСКА ОДГОВОРНОСТ НА НОТАРИТЕ

Дисциплинска одговорност

Член 116

Нотарот лично е одговорен за вршењето на нотарската служба.

Член 117

(1) За повреда на законот, Кодексот на професионалната етика на нотарите и актите на Комората нотарот одговара дисциплински.

(2) Одговорноста за сторено кривично дело, односно прекршок не ја исклучува дисциплинската одговорност на нотарот.

Член 118

(1) Нотарот одговара дисциплински ако со своето однесување во вршењето на службата, спротивно на Кодексот на професионалната етика на нотарите ја нарушува честа и угледот на нотарската служба , ја доведува во прашање довербата на нотарската служба или ако ја повреди нотарската должност со незаконито, нестручно односно несовесно постапување.

(2) Нестручно постапување е повреда на законот, со кое во вршењето на нотарските работи нотарот предизвикува повреда на правата на странките или на трети лица.

(3) Несовесно постапување е постапување спротивно на етичките норми, професионалните стандарди и правила на нотарската служба.

(4) Нотарот одговара дисциплински за незаконито, нестручно или несовесно постапување сторено со умисла или од небрежност.

(5) При изрекување на дисциплинските мерки се земаат предвид тежината на повредата на службената должност, последиците од таа повреда, степенот на одговорноста на нотарот, околностите под кои е сторена повредата, поранешното негово однесување и вршењето на работите, како и други олеснителни и отежителни околности.

Дисциплинска постапка

Член 119

Дисциплинската постапка против нотарот ја води Дисциплинскиот совет при Комората, согласно со одредбите на овој закон и актите на Комората.

Поведување на дисциплинска постапка

Член 120

(1) Дисциплинска постапка се поведува по предлог на министерот за правда, претседателот на основниот суд на чиешто подрачје е седиштето на нотарот, претседателот на Комората.

(2) Овластените лица од ставот (1) на овој член поднесуваат предлог за поведување на дисциплинска постапка, по претставка на нотар или странка чиешто право или интерес се повредени со службени дејствија на нотарот.

(3) Предлогот за поведување дисциплинска постапка содржи факти и докази од кои се утврдува постоењето на дисциплинска повреда.

(4) По приемот на предлогот, Дисциплинскиот совет веднаш го доставува до нотарот на кој се однесува, кој во рок од осум дена од приемот доставува одговор и доказите кои се наведени во предлогот, а се наоѓаат кај него.

(5) Предлогот за поведување на дисциплинска постапка се доставува до Дисциплинскиот совет и до претседателот на Комората. Претседателот на Комората веднаш го известува министерот за правда дека е поднесен предлог за поведување на дисциплинска постапка против нотар.

Член 121

(1) Постапката пред дисциплинскиот совет е итна.

(2) За утврдување на факти во дисциплинската постапка, дисциплинскиот совет може да спроведе извиди за кои се составува записник.

(3) Нотарот против кого се води постапката има право на непосредно произнесување пред дисциплинскиот совет.

Привремено оддалечување од службата

Член 122

(1) По предлог на министерот за правда, Управниот одбор или претседателот на Комората, со цел за заштита на достоинството на нотарската служба Дисциплинскиот совет донесува одлука со која на нотарот привремено му се забранува вршење на службата кога е поведена дисциплинска постапка.

(2) Привременото оддалечување од службата трае до конечното завршување на дисциплинската постапка и може да се отповика во текот на дисциплинската постапка ако престанале причините за неговото изрекување.

(3) Предлогот од ставот (1) се поднесува заедно со предлогот за поведување дисциплинска постапка, или како посебно образложен предлог во текот на дисциплинската постапка и тој без одлагање се доставува до нотарот, кој има право да се изјасни за него во рок од три дена.

(4) За привремено оддалечување, Дисциплинскиот совет одлучува со решение, за кое без одлагање се известува претседателот на Комората и тој го известува министерот за правда.

(5) Против решението за привремено оддалечување нотарот има право на жалба до Управниот одбор на Комората во рок од три дена од приемот на решението. Жалбата не го задржува извршувањето на решението.

(6) Против одлуката на Управниот одбор со која се потврдува решението нотарот има право да поведе управен спор.

Дисциплински мерки

Член 123

За сторена дисциплинска повреда спрема нотарот може да се изречат следниве дисциплински мерки:

- писмена опомена,
- јавна опомена,
- парична казна ,
- привремено одземање на правото на вршење нотарска служба и
- трајно одземање на правото на вршење на нотарска служба.

Член 124

Дисциплинската мерка писмена опомена или парична казна во висина на една плата на претседател на основен суд со проширена надлежност ќе се изрече за:

- непочитување на работното време истакнато во нотарската канцеларија,
- неистакнување на фирмата и патоказите, или нивно поставување спротивно на актите на Комората,
- неуредно чување на службените списи и податоци,
- неприсуствување на состаноците во Комората и други службени состаноци, на кои е должен да присуствува нотарот (семинари, советувања и друго),
- непристоен однос со странките или пред странките,
- однесување што го намалува угледот на нотарската служба и нотарот,
- непристоен однос кон службени или други лица со кои нотарот презема дејство во вршењето на нотарската служба и
- одбивање или несовесно исполнување на обврските определени со актите на Комората.

Член 125

Дисциплинската мерка јавна опомена или парична казна во висина од една до три плати на претседател на основен суд со проширена надлежност ќе се изрече за:

- ветување на нотарот лично или преку посредник дека нотарската награда ќе биде намалена,
- работење под дејство на алкохол или наркотични средства,
- неуредно водење на книга и
- непридржување кон законските одредби во однос на формата на нотарската исправа.

Член 126

Дисциплинската мерка парична казна во висина на три плати на претседател на основен суд со проширена надлежност или привремено одземање на правото на вршење на нотарска служба во траење од еден до шест месеца ќе се изрече за :

- неводење евиденција за наплатена награда, трошоци и такси согласно со овој закон и соодветните правилници,
- наплата на поголема награда, или трошоци спротивно на Нотарската тарифа,
- намалување на нотарската награда спротивно на Нотарската тарифа,
- вршење на службени дејности забранети со закон,
- застапување странки или составување исправи во случаи во кои со законот тоа му е забрането,
- грубо повредување на должното почитување спрема судовите и надзорните органи, како и на органите на Комората,
- непостапување по одлуки на судовите за привремено одземање на нотарски исправи и по одлуки на надзорните органи за отстранување на недостатоци во работењето,
- составување приватни исправи,
- составување на нотарски исправи или заверување на приватни исправи на јазик, спротивно на одредбите на овој или друг закон со кои е уредена употребата на јазикот,
- купување предмети на јавна продажба или стекнување на други права во текот на друга постапка, која тој ја води како нотар или повереник на судот или како застапник на странка за себе или за свои роднини (во права линија или до четврти степен во странична линија),
- преземање службени дејствија надвор од службеното подрачје на нотарот,
- постапување спротивно на членот 8 став (8) од овој закон и
- употреба на факсимил на службени исправи или книги.

Член 127

Дисциплинската мерка трајно одземање на правото на вршење нотарска служба или парична казна во висина од три до шест плати на претседател на основен суд со проширена надлежност ќе се изрече за:

- повреда на должноста утврдена со закон за вршење на нотарските работи со што сериозно се загрозува довербата во непристрасност на нотарот и во исправите кои ги составува, особено ако презема службено дејствие за работа за која според законот не е дозволена,
- непридржување кон законските одредби од кои зависи важноста на нотарската исправа,
- потврдување на факти што не се случиле во присуство на нотарот,
- потпишување на исправите за службените дејствија на кои не присуствувал нотарот,
- вршење за награда на некоја постојана или приватна служба,
- занимавање со трговија и посреднички работи,
- вршење занимање што не е во согласност со угледот, честа и независноста на нотарот,
- склучување договори во свое име за други лица или во туѓо име за себе или учество во правна работа во која презема службени дејствија како нотар или повереник на судот,
- вложување на пари што му се доверени на чување на нотарот на негово име, спротивно на одредбите на овој закон,
- преземање обврски на гаранција или одговорности во работи кои се склучуваат со негово учество во својство на нотар,
- вршење нотарски работи за време за кое нотарот е привремено оддалечен од работата или на друг начин избегнување на мерката привремено одземање на правото за вршење служба,
- застапување на политичко уверување во вршењето на нотарската служба,
- непреземање или делумно преземање на пропишаните мерки за осигурување на безбедноста на доверените предмети,
- непреземање на пропишаните мерки за спречување на перење пари и други приноси од казниви дела,
- предизвикување на материјална штета на странките,
- примање на подароци или друг вид корист или поставување на личниот финансиски интерес во судир со положбата и статусот на нотарот,
- оддавање класифицирана информација со степен на тајност определена согласно со закон,
- одбивање да се даде или давање на неточни податоци на државните органи, правните лица и на граѓаните, доколку давањето на податоци е пропишано со закон,
- незаконито располагање со материјалните средства што му се доверени,
- извршување на кривично дело или прекршок во вршењето на нотарската служба, или друго кривично дело или прекршок што го прави нотарот недостоен за вршење на нотарската служба или го нарушува угледот на нотарската служба или на нотарот и
- оставање на празни рубрики во службените книги на нотарот.

Член 128

(1) Доколку во водење на дисциплинската постапка, дисциплинскиот орган стекне сознанија дека е извршено кривично дело за дејствијата за кои се води постапката, ќе ја прекине постапката и ќе поднесе пријава до надлежниот орган за постапување.

(2) На исти начин дисциплинскиот орган ќе постапи и ако има сознанија за корупција на нотар.

Застареност

Член 129

(1) Поведувањето на дисциплинска постапка застарува во рок од две години од денот на сторување, или во рок од една година од дознавање за повредата при вршење на надзор.

(2) Ако дисциплинската повреда повлекува и кривична одговорност, дисциплинската постапка за утврдување на одговорноста на нотарот застарува во рок од две години од денот на дознавањето за повредата.

(3) Застареноста се прекинува со секое процесно дејствие што се презема заради поведување и водење на дисциплинска постапка.

(4) Застареноста на поведувањето настапува во секој случај кога ќе измине двапати онолку време што според ставовите (1) и (2) на овој член се бара за застареност на поведувањето.

Одлуки во дисциплинската постапка

Член 130

(1) Дисциплинските мерки против нотарот ги изрекува Дисциплинскиот совет .

(2) Дисциплинскиот совет донесува:

- одлука со која нотарот се ослободува од одговорност дека сторил дисциплинска повреда и
- одлука со која нотарот се огласува за виновен за сторена дисциплинска повреда и му се изрекува дисциплинска мерка.

Право на жалба

Член 131

(1) Против одлуката на Дисциплинскиот совет со која се изрекува дисциплинска мерка, нотарот има право на жалба до Управниот одбор на Комората во рок од осум дена од приемот на одлуката.

(2) Во постапката по жалба Управниот одбор одлучува со одлука со која:

- ја укинува одлуката на Дисциплинскиот совет и предметот го враќа на повторно постапување и одлучување и
- ја потврдува одлуката на Дисциплинскиот совет.

(3) Против одлуката на Управниот одбор со која се потврдува одлуката на Дисциплинскиот совет за изрекување дисциплинска мерка нотарот има право да поведе управен спор.

Извршување на дисциплински одлуки

Член 132

(1) Конечната одлука донесена во дисциплинска постапка ја извршува претседателот на Комората.

(2) Конечната одлука за изрекување на дисциплинска мерка се доставува лично на нотарот и на министерот за правда.

(3) Конечната одлука за изречена парична казна и за трошоците на постапката имаат сила на извршна исправа и предлог за нивно присилно извршување може да поднесе претседателот на Комората. Средствата добиени со присилното извршување одат на сметката на Комората.

(4) Конечната одлука за изречената мерка одземање на правото на вршење на службата се извршува со бришење на нотарот од Именикот на Комората. Во Именикот се запишува и конечната одлука со која е изречена друга дисциплинска мерка, како и привремено оддалечување од службата во текот на дисциплинската постапка.

(5) Конечната одлука за изрекување на мерката привремено одземање на правото за вршење на службата или на мерката трајно одземање на правото за вршење на службата Нотарската комора ја објавува во "Службен весник на Република Македонија".

XIII. НОТАРИТЕ КАКО ПОВЕРЕНИЦИ НА СУДОВИТЕ И ДРУГИТЕ ОРГАНИ

Спроведување на оставинската постапка

Член 133

Овластувањата на нотарите за расправање на оставината се уредуваат со законот кој ја уредува таа постапка.

Други работи кои можат да му се доверат на нотарот

Член 134

(1) Судот или друг орган може на нотарот да му ги довери сите работи што се утврдени со посебен закон.

(2) Доверената работа може во секое време, од оправдани причини, да му биде одземена на нотарот.

(3) Нотарот одговара за штетата која како повереник на кој било орган им ја направил на странките.

Правната положба на нотарот како повереник

Член 135

(1) На нотарот како повереник на судот или на друг орган на соодветен начин се применуваат правилата со кои се уредува постапката во која му е доверено вршењето на определени работи, особено правилата за изземање, за достава, барање правна помош, податоци и друго.

(2) По извршувањето на определено службено дејствие нотарот е должен без одлагање да му поднесе извештај на органот кој му ја доверил работата.

Надзор над работењето на нотарот како повереник

Член 136

Надзорот над работењето на нотарот како повереник на одреден орган го врши самиот тој орган. Органот е овластен да му нареди на нотарот да ги предаде актите и по службена должност присилно да го изврши таквиот налог.

Чување на актите

Член 137

Актите за службените дејствија кои нотарот ги извршил како повереник на судот или на некој друг орган се чуваат во архивата на тој орган одвоено од другите акти.

XIV. НАГРАДА ЗА РАБОТАТА И НАДОМЕСТОК НА ТРОШОЦИТЕ

Нотарска тарифа

Член 138

Нотарот има право на награда за работата и на надоместок на трошоците во вршењето на службените дејствија од неговиот делокруг во согласност со Нотарската тарифа која ја донесува Комората во согласност со Министерството за правда.

Спорови за наградата и надоместокот на трошоците

Член 139

Ако странката не ја прифати сметката на нотарот за висината на наградата и надоместокот на трошоците, претседателот на Комората ќе го реши спорот по претходно сослушување на нотарот и ќе ја определи висината на наградата.

Награда и надоместок на трошоците

Член 140

Ако повеќе лица учествувале во склучување на правна работа пред нотар или од него барале вршење на некое службено дејствие, сите тие солидарно му ги надоместуваат на нотарот наградата и трошоците.

Плаќање на наградата и аванс

Член 141

Нотарот е овластен да бара наградата да му се исплати веднаш по завршената работа, а може да бара и соодветен аванс.

Забелешка и потврда за наградата и трошоците

Член 142

(1) На секоја исправа и на секој извод нотарот ќе го забележи износот на пресметаната награда согласно со Тарифата за наградите.

(2) По барање на странките нотарот ќе издаде специфицирана сметка и признаница за платената награда и трошоците, која ја содржи главната награда и другите награди и трошоци.

Член 143

Исплаќањето на нотарот кој работел како повереник кај некои органи го врши органот кој го поставил согласно со Тарифата за наградите. Нотарот може да се договори наградата да ја плати странката согласно со Правилникот за нотарска такса и нотарска награда.

Наплата на нотарските такси

Член 144

(1) За службени дејствија што ги презема нотарот се плаќаат такси, врз основа на закон.

(2) Нотарот е должен да води грижа за тоа дали странките уредно ги платиле таксите за службените дејствија што тој ги презел. Нотарот не смее да им ги издаде бараните исправи на странките пред тие да докажат дека ги уплатиле таксите.

(3) Видот и висината на таксите се утврдуваат со Законот за нотарските такси.

(4) До донесувањето на Законот за нотарските такси се применува Законот за судските такси, така што износот на таксите е намален за 50%.

XV. МЕРКИ ЗА СПРЕЧУВАЊЕ НА ПЕРЕЊЕ ПАРИ И ДРУГИ ПРИНОСИ ОД КАЗНИВО ДЕЛО И ФИНАНСИРАЊЕ НА ТЕРОРИЗАМ

Програма за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело

Член 145

(1) Управниот одбор донесува долгорочна и годишна програма на мерки за спречување на перење пари и други приноси од казниви дела, со која се определуваат мерките што ги преземаат нотарите предвидени со Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело.

(2) Управниот одбор организира редовна и периодична задолжителна обука на нотарите за примена на мерките за спречување на перењето пари и други приноси од казниво дело.

(3) Неприменувањето од нотарот на мерките предвидени во Законот за спречување на перење пари и програмите и мерките што ги усвојува Комората претставува особено тежок дисциплински престап.

Комисија за надзор

Член 146

(1) Собранието на Комората именува од редот на своите членови Комисија составена од пет члена за вршење надзор над примената на одредбите од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело и програмите на Комората за мерки за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело.

(2) Членовите на Комисијата од ставот (1) на овој член се именуваат за време од четири години без право на повторно именување.

(3) За именувањето и составот на Комисијата од ставот (1) на овој член, претседателот на Комората ја известува Дирекцијата за спречување на перење пари.

Член 147

(1) Комисијата од членот 146 на овој закон врши надзор над примената на одредбите од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело, врз основа на годишните извештаи на нотарите.

(2) Комисијата може да врши надзор над одредбите од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело во работењето на нотарите, по сопствена иницијатива или по претставки на други нотари, службени лица или странки чии претставки содржат основано укажување дека е извршена сомнителна трансакција.

(3) Комисијата е должна да изврши контрола на работењето на нотарот по образложено барање на Дирекцијата за спречување на перење пари, доставено преку претседателот на Комората, и да ја извести Дирекцијата за резултатите од извршената контрола.

(4) Комисијата редовно, а најмалку еднаш годишно, го известува Управниот одбор и Собранието на Комората за примената на одредбите од Законот за спречување на перење пари и други приноси од казниво дело.

(5) Кога ќе утврди дека постои основано сомневање за сторено кривично дело или прекршок на перење пари и други приноси од казниво дело, од страна на нотарот или неговите соработници, Комисијата од ставот (1) на овој член без одлагање го известува претседателот на Комората, Управниот одбор и Дисциплинскиот совет.

(6) За поведувањето на дисциплинска постапка против нотарот, или поднесувањето кривична пријава или барање за прекршочна постапка во случаите од ставот (5) на овој член, претседателот на Комората без одлагање ја известува Дирекцијата за спречување на перење пари.

XVI. НОТАРСКИ ИСПИТ

Нотарски испит

Член 148

(1) Нотарски испит можат да полагаат дипломирани правници кои во време на полагањето на испитот имаат две години работно искуство на правни работи.

(2) Со нотарскиот испит се проверува познавањето на правните прописи со кои се уредува нотарската служба, составувањето, заверката и легализацијата на исправите во односите со меѓународен елемент, трговските друштва, претпријатијата и правните лица воопшто, евиденција на правата на недвижности, наследното, семејното и стварното право, кривичното право, парничната, вонпарничната и извршната постапка и други прописи неопходни за вршење на нотарската дејност. При определувањето на содржината на нотарскиот испит, кој се состои од устен и писмен дел ќе се води сметка за содржината на правосудниот испит, за да се избегне повторното полагање на правната материја која била опфатена со правосудниот испит. Содржината на нотарскиот испит поблиску се уредува со правилник што го донесува министерот.

XVII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 149

Во рок од шест месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон, постојните правилници се усогласуваат со одредбите на овој закон.

Член 150

Со денот на влегување во сила на овој закон , престанува да важи Законот за вршење на нотарски работи ("Службен весник на Република Македонија" број 59/96, 25/98, 6/2002 и 66/2006).

Член 151

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија", а одредбите од членот 12 "Осигурување од одговорност за штета" на овој закон ќе се применуваат од 1 јануари 2008 година.